

FICTIUNEA

nr. 133 ● octombrie 2026 ■ Revistă de artă hibridă, fondată de Doina Ruști la 24 februarie 2020

optm

Diana Pomparău
și Șerban Pavlu
în *Constructorul
Solness*
de H. Ibsen,
Teatrul Bulandra,
r. Mihai Brătilă.

TEMA LUNII:
Desfătări
studentești

Scanează codul QR
pentru a citi integral
articolele

Director: Șerban Pavlu

Desfătări studentești – din altă perspectivă

Laura-Nicoleta Ivanciu

Studentjii mei nu au timp, și uneori e și din cauza mea. Le propun teme, le dau probleme de rezolvat, îi trimit pe la evenimente culturale. Ba mai mult, îi chem la curs și laborator în fiecare săptămână, și, tot la două săptămâni, și la seminar. Prezență obligatorie, evident! Colegii mei fac la fel ca mine, și adunând cinci sau șase discipline pe semestru, de unde să mai rămână timp?

Îi aud povestind între ei: „Nu merg la ora X, am meet-uri

la lucru”; „Ce rost are, oricum nu pune prezența” sau, foarte des „Nu înțeleg nimic din materie, nu mă mai duc”. Mă abțin să le dau lecții de viață, să le înșir motive pentru care are rost să mergi la ore, bătaia e deja pierdută – tânărul de 19-20-21 de ani a hotărât că materia ta nu îl ajută, nu face doi bani în economia în derivă a resurselor sale de timp. Sau poate nu îi place de tine, și atunci orice ai preda, e tot degeaba. Simplu, nu?

În pauze sau la întâlnirile de consiliere, cel mai frică îmi e să întreb ce le place cu adevărat din ceea ce învață aici, pentru că uneori, răspunsul e atât de clar. Și înțeleg, sigur că înțeleg; e greu să îți placă cu adevărat ceva care îți consumă aproape tot timpul, nervii, resursele, și în plus, îi vezi și pe cei care copiază cu stil și iau note mari. Pe de altă parte, ai ales această facultate, aceste studii. Nu prea aveai însă cum să știi ce te așteaptă.

Să fii student înseamnă azi și să vii cu plăcere la ore. E important să învățăm, să le predau tot ce mi-am propus, dar e extrem de important să ne simțim bine cât stăm împreună, două sau patru sau șase ore pe săptămână, sau cât dorești să vii. Așadar, să mai pun o *memă* pe *slide*, să mai caut un *fun fact*, să aleg coduri amuzante pentru subiectele de examen, să mai ieșim la o “pasivă” în pauză, să fim bine unii cu alții.

Să povestim mult și despre bani, cât ne costă viața (știți, e mai deosebit aici la Cluj), de unde luăm o cafea bună și mai ieftină decât o farfurie de ciorbă, ce locuri de dulce s-au

mai deschis prin oraș, pe unde mergem în weekend, ce filme au mai intrat în cinema. Să ne plângem că am avut ore multe azi (și eu, și ei), să ne urăm “Weekend plăcut!” de miercuri (doar ei), să zicem că tema e simplă (doar eu).

Când simți că pur și simplu te sufoci în oraș și în facultatea asta, un stagiu Erasmus la o altă universitate poate fi “a quick fix”. Pleci câteva luni, singur sau cu colegi, cunoști acolo oameni noi, vezi alt mod de predare-învățare, mai rabzi foame, mai ți se face rău de la lichide amestecate, te mai desparți de prietenă pentru că e greu la distanță, apoi vă împăcați, că e comod, și trece timpul. Te întorci tot tu, dar cumva alt tu, și cu un aer de superioritate ce nu se va mai dispersa. Te prinde, nu-i vorbă.

Abia simți că ai puțin control, că lucrurile încep să se așeze, că licența e aproape scrisă, că există speranță. O poză pe story, toți colegii și proful preferat în aceeași sală, o după-amiază cu lumină caldă, *college really does end on a random afternoon*. Ne vedem la master!

Pisica memoriei

Iulia Pană

Ce (tim noi
când mâinile tremur! înaintea pa(ilor no(tri,
când ne vom pl(r)si unul înaintea celui(lalt
(i toat! iubirea nu ne va mai ajuta s! sclplm
de ultima treapt! a sclrilor
pe care ea
pisica neagr! a memoriei
sare în fiecare zi
câte dou! trepte
deodat!

Doamna Hartular și preceptorul francez

Catrinel Popa

În anii optzeci ai secolului XX Maria Luiza Cristescu readuce în atenție convenția străinului în romanul *Privilegiu* (1987). Acțiunea acestui roman, publicat spre finalul dictaturii ceaușiste și astăzi aproape uitat, este plasată în Moldova în prima jumătate a secolului al XIX-lea, în timpul domniei lui Mihail Sturdza. Cartea apare într-o epocă în care scriitorii români preferau stilul aluziv sau parabolic, o strategie care le permitea – cum știm – să critice indirect regimul politic de la București. Cu alte cuvinte, chiar dacă spațiul epic este căutat în secolul al XIX-lea, înțelesurile mai mult sau mai puțin ascunse ale acestei regresii în istorie se adresează, în fapt, contemporanilor. În felul acesta Maria Luiza Cristescu se

alătura unei serii de prozatori care – recurgând la precauțiile de neocolit în regimul ceaușist – făceau, în fond, o radiografie a actualității, strămutând-o – din rațiuni tactice – în trecut.

Privilegiu este un roman care ne poartă, așadar, prin Moldova lui Mihail Sturdza, la o răspântie a istoriei, într-o vreme a tuturor uneltirilor, dar și a înnoirilor accelerate, când obișnuințele fanariote încep să fie înlocuite cu altele, importate de aristocrația epocii din civilizația apuseană. Această atmosferă amestecată, caracteristică în fond tuturor epocilor de tranziție, este percepută prin ochii unui străin – ai lui Simon, tânărul francez angajat ca preceptor al copiilor unei vechi familii de boieri din Moldova. Despre el aflăm, încă

de la începutul cărții, că iubește înainte de orice literatura și libertatea, adică exact ceea ce îi lipsea patriei sale adoptive. Conținutul relației străinului cu spațiul de adopție reprezintă, în fond, tema centrală a acestui roman care dovedește, pe lângă alte atuuri, o temeinică documentare sociologică asupra epocii. În plus, autoarea vedește și o incontestabilă capacitate de reinterpretare a temelor și motivelor consacrate. Până la un punct, ceea ce înregistrează privirea năucită a preceptorului francez ajuns la reședința familiei Hartular nu diferă foarte mult de „galeria de contrasturi” care îl nedumerea pe „zugravul” (francez și el!), din *Balta Albă*, faimoasa povestire a lui Vasile Alecsandri.

Inițial francezul din romanul Mariei Luiza Cristescu este neplăcut surprins de aparenta lipsă de politețe a stăpânilor care nu-l întâmpină la Iași și nici nu-l anunță să vină direct la moșie. Această primă impresie defavorabilă este corectată însă în momentul întâlnirii cu doamna Hartular de înfățișarea ei plăcută, de modul prietenos și neprotocolar în care i se adresează și mai ales de faptul că „stăpâna” cunoștea multe limbi, adresându-i-se într-o franceză fără cusur.

Integral în versiunea online

Un roman insolit: *Matuf, peruchierul*

Mara Vlad

Doina Ruști, *Matuf, peruchierul*, Humanitas Junior, 2026.

În *Matuf, peruchierul*, Doina Ruști pornește de la recuzita familiară a fantasticului său bucureștean – o prăvălie ivită peste noapte, un negustor misterios, străzi vechi, mirosuri, obiecte și ființe aflate la granița dintre real și fabulos – pentru a construi, treptat, un roman despre libertate. Ceea ce începe ca o poveste cu vrăjitori din Bucureștiul lui Mavrogheni se desface într-o ficțiune speculativă, întinsă peste mai multe epoci, până la un viitor postuman în care oamenii biologici au devenit „terminați”, iar urmașii lor, ființe de lumină, își trăiesc superioritatea fără să mai cunoască adevărul propriei origini.

Prima parte, povestită de Nane, recuperează cu naturalețe

lumea mahalalei bucureștene de la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Peste drum de brutăria familiei sale se deschide magazinul lui Matuf, un peruchier cu părul alb, împletit în codițe, care pare când bătrân, când foarte tânăr. Clienții lui intră într-un fel și ies schimbați: capătă altă înfățișare, alte posibilități și, uneori, o altă viață. Perucile nu sunt simple obiecte magice. Părul lui Matuf pătrunde în mintea celor care se apropie de el, le descoperă dorințele și le modifică destinul.

În această primă secțiune, fantasticul se naște ca act observațional. Nane stă la fereastră și supraveghează prăvălia, fără să poată stabili dacă ceea ce vede este miracol, escrocherie ori viziune subiectivă. Perucheria se află chiar peste drum, dar pare instalată la marginea realității. Pragul ei galben funcționează ca o graniță între lumi, iar fiecare

om care îl trece pune în mișcare o altă variantă a viitorului.

În același timp, povestea are simplitatea afectivă a unui roman YA. Nane nu știe încă ce vrea să devină, Rățoi visează să plece pe mare, iar Zinca vrea să ajungă într-o lume în care fetele merg la școală și construiesc orașe. Dorințele adolescenților devin treptat formulări ale unei identități.

Noutatea romanului constă atât în subiect, cât și în construcție: fiecare personaj dintr-un capitol devine povestitorul următorului capitol, ca într-un joc al ștafetelor. Nane, Ani, Matuf, Zinca și Linor sunt fețele unei povești foarte antrenante. Cea mai surprinzătoare este trecerea de la Nane la Ani. Povestea ei aduce o voce contemporană, schimbând cu totul epoca și limba. Nane ajunsă în Bucureștiul contemporan

și este întâmpinat de o adolescentă care îl ia inițial drept mascotă publicitară, delincvent sau adolescent fără adăpost. Contrastul dintre vocabularul vechiului București și oralitatea saturată de englezisme a lui Ani produce umor autentic, dar nu este doar un procedeu stilistic. Cele două personaje locuiesc în același spațiu și în lumi mentale complet diferite. Pentru Nane, restaurantul este ospătăria din vremea sa, iar telefonul – un obiect magic. Tot astfel, pentru Ani, călătoria în timp poate fi confundată cu trauma, amnezia ori delirul unui vagabond.

Romanul își asumă riscul acestei voci contemporane foarte accentuate. Englezismele, referințele la ChatGPT, Fortnite, firme comerciale și rețele sociale fixează precis generația lui Ani.

Continuare în online.

Irina-Roxana Georgescu: Revin periodic la literatura clasicii

Interviu realizat de **Ciprian Handru**

Dragă Irina-Roxana Georgescu, ești unul dintre profesorii ale cărui lecții de la colegiul bucureștean „Sfântul Sava” sunt recunoscute pentru caracterul lor formativ, pentru stilul imaginativ și înnoirile didactice. Având experiență în învățământul universitar și în cel preuniversitar, mi-ar plăcea să începem discuția de aici.

Cum se raportează elevii tăi la autorii contemporani? Observi o preferință mai mare pentru poezie sau pentru proză? Există autori sau opere cu care rezonează în mod special? Îți citești poeziile?

Cred că e important ca opera autorilor contemporani să ajungă la cititori de toate vârstele – de altfel, piața de carte oferă destule prilejuri de întâlnire în acest sens, dar, din varii motive, această legătură se scurtcircuitează. În școală, avem marea șansă de a-i orienta spre literatura română contemporană, de a sonda cât mai multe teme literare, de a crea punți între literatura din toate epocile și cititorii în formare. În adolescență, aproape orice cititor caută medii sigure cu care să rezoneze, care să îi confirme cine este, care să îl mobilizeze interior. Cred că marea literatură reușește asta – într-un schimb exuvial perpetuu. De aceea, cei mai mulți adolescenți se apropie de proză, unii – destui – citești și poezie. Mulți preadolescenți au citit *Istoria lui Răzvan* de Horia Corcheș ori cărțile cu Olguța ale lui Alex Moldovan, alții

sunt pasionați de cărțile Veronicăi D. Niculescu. La liceu, caută metode să se exprime cât mai variat: fac booktrailere, merg la tot felul de competiții care să le pună în valoare creativitatea. Uneori, au ocazia să stea să vorbească cu câte un scriitor contemporan, grație unui proiect simpatic derulat în Colegiul „Sfântul Sava”: „Ora de literatură română contemporană”, care le permite să dialogheze cu invitații, să își verifice intuițiile de lectură, să își învingă temerile și să vadă că literatura nu înseamnă doar autori prăfuiți de manuale, ci se întâmplă pe măsură ce ei înșiși vorbesc despre cărți și muzică și interese proprii. Unii, foarte puțini, chiar încearcă să scrie. Mai ales poezie, li se pare că reușesc să comunice mai ușor prin poezie. În tot cazul, chiar dacă nu vor continua să scrie, faptul că vor căuta și vor citi autori contemporani este deja un pariu câștigat cu propria raportare la universul lor interior.

Într-o societate de consum tot mai agresivă, ce trebuie să facă educația și, în general, sistemul românesc pentru elevii predispuși la tot soiul de tentații? În acest caz, ce postură și ce atitudine trebuie să adopte un profesor? Ce metode de predare-învățare-evaluare consideri că sunt mai eficiente, mai utile?

Dacă tentațiile devin sinonime cu interdicțiile, cu „fructul oprit”, o să exerce mereu asupra copiilor și asupra tinerilor o fascinație aparte. Rolul familiei este fundamental în această ecuație, fiindcă, oricât ar încerca un profesor să schimbe lumea, nu o va putea face fără sprijinul firesc și real al părinților. Iar societatea de consum ne înghite pe toți, adulți și copii laolaltă, nu e ca și cum adulții ar fi imunizați de acest morb al consumerismului, de acest miraj al exceselor. Poate unul dintre pericolele majore ale lumii în care trăim – pe lângă sărăcie, discriminare,

bullying, alienare din cauza expunerii agresive și îndelungate la ecrane etc. – este să cadă în capcana dezinformării și a retragerii din lumea reală într-una artificială. În acest sens, tot mai mulți profesori – mai ales de limba și literatura română, dar și de limbi străine ori de istorie – care predau atât la liceu, cât și la gimnaziu, sunt absolvenți ale cursurilor de media literacy promovate de Centrul de Jurnalism Independent și capătă competențe suplimentare de a intra (și, desigur, de a rămâne) în sfera preocupărilor acestor copii care, odată ce se instrăinează de ceilalți de-o seamă cu ei cu care simt că nu au ce împărtăși, vor căuta validare în rândul aplicațiilor de inteligență digitală, ceea ce este foarte periculos.

Scrii poezie, studii literare și cronică de film în diverse publicații din țară și din străinătate. Ești (co)autoarea mai multor cărți de gramatică și de literatură pentru uz didactic. Cum îți alegi proiectele la care lucrezi? Ce te inspiră cel mai mult în activitatea ta?

Cărțile de literatură și de gramatică pentru uz didactic vin din dorința de a fi un sprijin pentru cei care au nevoie de ajutor sau de idei noi, fie că e vorba de copii, de părinți ori de profesori (la început de drum și nu numai). Ceea ce e minunat la profesia aceasta este că învățăm tot timpul, că ne asociem mereu cu cartea și cu pasiunea de a transmite celorlalți ceea ce știm.

Continuare în online.

Șerban Pavlu, în rolul lui Solness: Bulandra intră în stagiune cu Ibsen

Doina Ruști

Teatrul Bulandra începe în noua stagiune Constructorul Solness, de Henrik Ibsen, în regia lui Mihai Brătilă. Premiera a avut loc pe 26 septembrie, la Sala Toma Caragiu.

Cu o viziune proaspătă, piesa aduce în prezent o poveste despre artist și fricile lui. Dar cum este un text ibsenian, cu personaje simbolice, conflictul se strânge repede în zona ideilor despre creație. Împărțit între ce ar vrea și ce se cuvine să creeze, între viața personală și aspirațiile adeseori himerice, constructorul Halvard Solness trăiește la un moment dat al vieții un act de recuperare a entuzismului său autentic. Cândva, în urmă cu un deceniu a întâlnit o ființă pură, inspiratoare, pe micuța Hilde. Emoția reprimată nu se stinge, revine într-un moment de criză existențială și renovează potențialul artistic al lui Solness, printr-o reevaluare, sfârșită într-un act generos.

Regizoral, intriga se îmbogățește prin câteva scene reluate din altă perspectivă, ceea ce creează iluzia planurilor simultane și a vieții duble a artistului,

captivat de dialogurile sale cu Ideea/Hilde, hrănite, însă din proza vieții. Dramele personale se convertesc din nevoia de redempțiune, tradusă de arhitectul Solness în aceea că face case pentru oamenii simpli. Încercând să se elibereze de doliu și de vinovății, într-un mod faustic, construiește pentru binele general. Dar acest lucru nu-l face fericit. El vrea să creeze măreț, să facă o operă unică și eternă, iar refuzarea acestei dorințe generează aberații, aducând la suprafață egoismul oricărui artist, finalmente dorința de a fi singurul. Însăși ființa sa se deformează, înlocuită cu frica de a nu fi înlăturat etc. Toate contradicțiile personajului prind consistență simbolică prin desenul din prim-planul scenei, un contur de cadavru, care se alcătuieste în momentele de criză și este șters în cele de recuperare.

Și ambiguitatea pe care regizorul Mihai Brătilă o aruncă asupra lui Hilde este bine-venită, mai ales că jocul actoresc al Dianei Pomparău este de calitate. Ea aduce personajul

în prezent, fără efort, actualizează caracterul, jucând între candoare și rațiune, cu naturalețe și convingere. Dacă inițial este o cunoștință vagă, pe parcurs devine mai întâi un chestor moral și în cele din urmă o metaforă a emoției purtătoare de mesaj explicit.

Dar scena este dominată de Șerban Pavlu, în rolul titular. Este o întâlnire între un actor capabil să susțină mari roluri dramatice și un personaj care nu încapă într-un singur tipar. Halvard Solness este arhitectul cel mai admirat al generației sale. A ajuns sus, dar poziția pe care o apără cu atâta înverșunare începe să devină o povară. Viața personală e apăsătoare de moartea copiilor, Anne, soția sa (interpretată cu sensibilitate artistică de Ana-Ioana Macaria) s-a înstrăinat, iar în altă ordine, noua generație de artiști e o amenințare.

Pentru Șerban Pavlu, Solness este un rol construit din două planuri, unul al fluxului interior, bine jucat, aproape liric în câteva scene, și celălalt, mai întins, al nemulțumirii cotidiene,

al planurilor artistice, pe care îl duce cu potențialul său de actor de dramă. Înzestrat cu inteligență scenică, conduce povestea și dă coerență jocului general. Momentele evocative îi ies cel mai bine. Nu-l joacă în mai multe ipostaze, cum m-am așteptat, ci alege registrul acelei normalități minate de izbucniri. Aruncă dosarele de pe birou, smulge schițele, ori se înduioșează povestind despre ideile sale artistice. Trecut deja prin roluri de mare întindere, de la Platonov al lui Cehov și Coriolanus al lui Shakespeare la Biff din Moartea unui comis voiajor, Pavlu a mai jucat și Ibsen (Gergers în Rața sălbatică). Solness îi oferă acum un discurs epic, compus din mai multe episoade, pe care are ocazia să le dramatizeze diferit. Dar are și un parcurs evolutiv, atât de ofertant pentru un actor.

În montarea lui Mihai Brătilă, povestea adună tensiunea unei drame psihologice de tip ibsenian, dar pune pe tapet și probleme actuale – de pildă, teama de noile generații.

Elisa

Ofelia Prodan

Elisa mergea hotărâtă pe trotuar și radia cu toată fața dolofană, de parcă chiar acum primise premiul Nobel. "Fetele bune merg în rai, fetele rele merg unde merg eu acum!". Elisa mergea la un interviu să se angajeze. Terminase facultatea bine, chiar foarte bine, era brici la algebră și analiză matematică, iar informatica îi putea deschide orice ușă din Silicon Valley. Se îmbrăcase în finută office, își pusese ochelarii cu ramă neagră, care îi dădeau un aer ușor academic.

„Cum a plâns mama Gerta când m-a găsit în tomberon! Ea m-a luat și m-a crescut cu drag – aveam ochii albaștri ca ai bunicului ei. Puteau să-și schimbe culoarea, ce noroc, au rămas la fel, altfel ajungeam iar în stradă. Am băut bere și am jucat table în fiecare seară pe prispă cu Mickey, tatăl meu adoptiv. M-a prins când eram mică masturbându-mă la duș, m-a luat prietenește după umeri și mi-a spus niște chestii super tari despre băieți. De atunci, m-am

apucat serios de învățat, mi-am propus să fiu mai bună decât orice băiat.”

Elisa era grasă, dar Elisa, fată inteligentă și progresistă, nu avea complexe. Avea, în schimb, un viitor luminos ca fața ei, o faima de inaccesibilă, și asta-i convenea.

Elisa era pe cont propriu – mama Gerta și tatăl Mickey joacă acum table și beau bere cu strămoșii lor irlandezi.

Elisa își aprecia just viitorul, faima și trupul dolofan și se

grăbea să ajungă la interviu, să se angajeze ca IT-istă la cea mai tare firmă din oraș, când mașina șerifului, care trecea în goană pe lângă ea, a derapat inexplicabil și a lovit-o din plin.

Elisa e la morgă și peste trei zile va fi înmormântată în mijlocul cimitirului, pe alea cu personajități ale orașului.

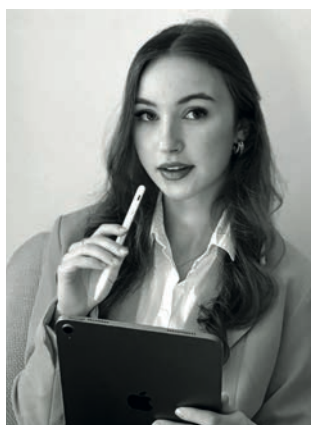
Dincolo de imaginea idealizată a vieții de student

Lorena Vereș

Am auzit de atât de multe ori expresia clișeică „anii de liceu sunt unanim cei mai frumoși ani din viața unui om”, încât chiar și acum mă face să privesc retrospectiv și să îmi pun întrebarea: „chiar așa să fie?”. Ajunsă la facultate, mă întâlnesc însă cu un alt clișeu împachetat la fel de elegant: „bucură-te de studenție, e cea mai frumoasă perioadă din viața ta”. Mă lovesc din nou de acel superlativ relativ de superioritate, purtător al unei note acute de subiectivitate, care îmi creează așteptări (poate) mult prea îndrăznețe pentru realitatea în care trăiesc. Studenta cu ținute rafinate și *vibe* de Rory din *Gilmore Girls*, cerc larg de prieteni și petreceri studențești în fiecare weekend, bârfe și cafele, notițe estetice și, în sfârșit, geanta și nu ghiozdanul pe umăr – o imagine idealizată a vieții de student care prinsese contur în ochii mei înainte de a mă întâlni cu realitatea; înainte de a simți nevoia stringentă de a fi din nou acasă, înconjurată de chipurile dragi pe care le vedeam zilnic, prezentă la

cina pregătită mereu cu multă grijă de mama. Nu mă sflesc să recunosc că începutul facultății a fost pentru mine un fel de *roller coaster* emoțional, un amestec de nostalgie și entuziasm – sunt conștientă că mulți dintre colegii mei sau dintre viitorii studenți sunt sau vor fi în asentimentul meu. Astfel de tranziții nu sunt atât de simple, ba chiar pot să provoace un dezechilibru emoțional mai ușor sau mai greu de gestionat, în funcție de firea fiecăruia.

În cazul meu, am reușit într-un timp relativ scurt să mă obișnuiesc cu „aerul proaspăt” pe care mi-l adusesese facultatea în viața mea, cu precădere pentru că mă aflam exact acolo unde simțeam că îmi este locul și puteam să-mi urmez pasiunea: literale clujene. Astfel, începusem să îndrăgesc Clujul, să cunosc oameni noi, să merg cu entuziasm la facultate, să îndrăznesc, de fapt, să îmi asum responsabilitatea care venea odată cu statutul de studentă. După ce am trecut cu succes de prima sesiune de examene din viața

mea, căpătaseam mai multă încredere în mine, lucru ce s-a reflectat în activitatea academică din semestrul al doilea: două lucrări de cercetare și un colocviu la Iași. Poate că nu toate zilele de facultate au fost precum episoadele acelea cool dintr-un serial american cu studenți, dar în mod cert mi-au adus oportunități și experiențe din care am luat tot ce a fost mai bun. În fond, cred că ce contează cu adevărat este să ne construim o lentilă optimistă prin care să privim realitatea înconjurătoare, astfel încât să nu anulăm farmecul pe care studenția îl poate aduce în viața noastră. Uneori este nevoie doar de o schimbare de perspectivă pentru simplul act de a continua, de a spune:

„voi reuși, nu renunț”. Așa se face că boboaca nedumerită și copleșită de tot ce avea să îi aducă primul an de facultate a început să vadă diferit lucrurile:

Clujul e aglomerat, DAR e plin de viață. Bibliografia e stufoasă, DAR conține cărți atât de bune. Unii profesori sunt exigenți, DAR pot învăța atât de multe lucruri utile de la ei. Mi-e dor de casă, DAR știu că cei dragi se bucură de rezultatele mele. Uneori mă simt copleșită, DAR știu că nu sunt singura care trece prin astfel de momente.

Inevitabil, cheltuielile mai apar și mi se pare imposibil să mai economisesc ceva, dorul de casă mă lovește chiar atunci când mă aștept mai puțin, orarul încărcat îmi creează uneori impresia că eșuez în a ține pasul cu toate și mai e și materia care nu se lasă întotdeauna ușor înțeleasă, dar încerc să găsesc frumosul în fiecare aspect al vieții de student, fiindcă el chiar există.

Continuarea în online

Magazia lui Neptun

Ema Mreană

În spatele halei Obor, unde zgomotul pieței se întâlnește cu eoul vânzătorilor de legume și mirodenii, se află o magazie veche, aproape ascunsă. Nimeni nu știe cu adevărat cine o deține. Pereții săi sunt acoperiți cu mușchi fosforescent, iar din tavan atârnă liane care par să respire. Localnicii îi spun „Magazia lui Neptun”.

Intrarea în magazie este marcată de un semn ruginit, pe care abia se mai distinge o

inscripție: „Trecuturi pierdute, viitoruri negociate”. Povestea spune că în fiecare noapte de luni, după ce produsele sunt strânse și halele sunt închise, ușa magaziei începe să scârțâie, chemând pe cei curioși sau disperați.

Vlad, un tânăr pasionat de mistere urbane, ajunsese din întâmplare în Obor, căutând povești de spus pe blogul său. Auzise despre magazia misterioasă de la un bătrân care

mormăia ceva despre „o ladă care-ți fură umbra”. La miezul nopții, înarmat cu un pix, un caiet și o lanternă, Vlad a găsit ușa magaziei întredeschisă.

Înăuntru, aerul era dens. Părea să pulseze, ca și cum locul avea propria inimă. Lăzile erau așezate în șiruri infinite, fiecare etichetată cu nume necunoscute: „Amintirile lui Emil din 1927”, „Un vis neterminat al Sofiei”, „Ultima dorință a lui Petre”.

Un bărbat înalt, cu o barbă care părea făcută din alge, stătea pe un scaun sculptat. Ochiul lui strălucea.

– Ai venit să cauți, să vinzi sau să împrumuți?, întrebă el, vocea lui rezonând în încăpere.

Vlad nu înțelegea întrebarea.

– Ce e locul ăsta? Cine ești tu?

Bărbatul zâmbi.

– Eu sunt Neptun, dar nu zeul. Sunt doar paznicul acestui loc. Aici, timpul este un târg. Ai ceva de vândut? O amintire? O frică? O șansă?

Fascinat, Vlad a început să exploreze lăzile. Fiecare dintre ele era un portal. Dacă o deschideai, o trăire veche, un

vis pierdut sau un viitor posibil se materializa pentru o clipă, ca o hologramă care-ți sufla în ureche.

Vlad era curios, dar nu voia să vândă nimic. Totuși, Neptun îl privi insistent.

– Dacă vrei să pleci, trebuie să lași ceva aici. Orice. Fără schimb, nimeni nu iese.

Fără să-și dea seama, Vlad a strecurat în mâinile paznicului un vis pe care îl avusese în copilărie – unul despre cum devenea un mare explorator. Visul a fost aspirat într-o ladă cu o etichetă care s-a scris

singură: „Visul pierdut al lui Vlad, 2024”.

Când a ieșit din magazie, Vlad simțea că uitase ceva. Blogul său avea mai mult succes ca niciodată, dar, ciudat, nu mai visa.

În fiecare noapte de luni, magazia lui Neptun își deschide ușa pentru cei curajoși. Se spune că locul poate să-ți îndeplinească cele mai mari dorințe, dar mereu la un preț. La Obor, când treci pe lângă magazie, uneori ai impresia că mușchiul de pe pereți șoptește. Poate te cheamă și pe tine.

A fi sau a nu fi student...

Ariana Ușvat

Vorbele părinților răsună în mintea unui adolescent la granița cu maturitatea: „mai bine să ai o hârtie la mână, să ai o diplomă, o meserie”. De multe ori, aceste îndemnuri nu pun întotdeauna vocația drept o condiție pentru a aplica la o facultate, atât timp cât „se plătește bine, e o profesie nobilă, găsești locuri de muncă”. Depinde pe cine întrebi și ce alte experiențe personale i-au construit principiile ca alegerea facultății să conțină și dorință, vocație, „ceva ce vei face toată viața cu plăcere”. Oricât ne-am dori să găsim acel domeniu care să ni se potrivească mănușă, „să-ți placă atât de mult, încât să nu simți că muncești”... o să simți că muncești. Progresul cere efort și cu cât ți-ai mai sus, cu atât resursele se consumă mai repede. Sunt zile în care se simte ca a fost cea mai nefericită alegere, zile aglomerate, zile în care energia e mult sub nivelul necesar.

Pentru mine a contat mai mult să mă îmiplinesc viitoarea mea profesie într-un tot, să simt că am o contribuție notabilă în societate și pur și simplu să-mi placă. Am ales medicina. Însă adevărul pe care nu mulți

il recunosc sau poate nu toți colegii mei studenți l-au simțit, este că nimic din ce ai impresia că știi înainte de a fi admis, nu se potrivește cu realitatea. Auzi în stânga și-n dreapta că e greu (uneori e mai greu decât îți închipui), că sesiunile sunt aproape imposibile (nu mereu, unele se pot chiar numi „ok”), păreri despre cât de severi sau absurzi sunt profesorii (subiectivism) sau că sigur o să-ți placă, doar ești as la biologie și chimie (adevărul: e maxim o fisură prin care tragi cu ochiul spre lumea medicală, prea puțină utilitate mai ales după anii preclinici). La început, mă speria valul de informație nouă, păreri și încercarea mea forțată

de a înțelege și a mă adapta la noul mers al lucrurilor. Greșeala e graba. Și greșelile fac parte din adaptare. Odată ce rutina prinde contur, începi să vezi și partea bună a situației. Valul nu-mi mai părea atât de mare, nu mă mai temeam de el și am început să simt că sunt în locul potrivit. Privind în spate, adaptarea mea a fost una lentă, împiedicată pe alocuri de un autosabotaj pe care nu-l conștientizam. Însă, în cele din urmă, am intrat în ritmul care mi se potrivește și mi-am găsit echilibrul între cărți și aerul proaspăt al timpului liber.

Am învățat multe și încă învăț. Și toată viața o voi face, atât de la profesori, prieteni,

cât și de la mine. Informația o găsești în cărți, ppt-uri și scrisă pe notițele colegilor mai mari, însă nu-i destul să fii deștept. Disciplina face mai mult decât inteligența și motivația. Empatia, respectul și încrederea de sine, le dezvoltă sau îmbunătățești singur, prin experiențe. Holurile spitalelor știu multe. Saloanele țin povești de viață ținute la pat care-ți spun mulțumesc la final, chiar dacă ești un simplu student care abia știe să facă anamneza. O vorbă caldă la vremea ei face multe. Eu din anul întâi de facultate m-am privi cu admirație, pentru câte limite am crezut că am și câte din ele am depășit.

E mai mult decât să devii doctor... sau avocat sau inginer sau ce vrei tu să fii. Te formezi ca personalitate, îți îmbunătățești abilitățile sau dezvoltă altele noi. Crești. Nimic nu e mai trist decât să stagnezi. Eu mi-am ales calea, astfel încât să nu rămân mică.

A fi sau a nu fi student?

Mai bine să fii. Și mai bine să fii acolo unde ți se potrivește, unde abilitățile îți vor fi valorificate la potențial maxim – pentru că meriți să crești.

Integral în online

Desfătările mele studentești

Amalia Vilcu

Ideea de „student” a fost dintotdeauna asociată în mentalul colectiv cu un soi de boemie. De aceea, multe persoane aleg să răspundă, cu nostalgie, atunci când sunt întrebat de perioada din viață pentru care s-ar întoarce în timp, faptul că și-ar dori să re trăiască momentele studenției. Cu toate că studenția înseamnă de multe ori lipsa independenței financiare, cursuri și seminare interminabile, examene solicitante sau nopți nedormite, tind să cred că în această etapă a vieții te dezvolți cu adevărat, rămânând cu experiențe unice. E timpul tău să experimentezi pe toate planurile, să te descoperi în circumstanțe diferite, să citești, să ai accesul la biblioteci de specialitate, să ieși din zona de confort, să faci voluntariat, să-ți creezi obiceiuri culturale pe care să le păstrezi mai târziu și să găsești oportunități cu ajutorul profesorilor care îți stau la dispoziție.

Aleg să prezint, prin intermediul răspunsurilor la întrebările adresate, viața de student la Litere și „desfătările” de care am parte datorită experiențelor oferite de această facultate. Pentru mine, studenția este legată de Literele timișorene, dar nu pot să nu amintesc aici un ideal pe care îl am în

ceea ce privește această perioadă a vieții, și anume acela al grupului de tineri literați ce s-a format în jurul cenaclului „Litere” din București. Rămâne un model felul în care aceștia s-au îndrăgostit unii de alții și de literatură, creându-și propriul lor univers boem. Din fericire, avem și o întreagă „nișă” în literatură română dedicată romanelor ce au ca protagoniști studenți la Litere, și am să amintesc câteva dintre preferate: *Drumul egal al fiecărei zile* de Gabriela Adameșteanu, *Paturi oculte* de Doina Ruști, *Transparența* de Radu Van cu, *Legăturile bolnăvicioase* ale Cecilei Ștefănescu sau *Lumița, mon amour* de Cezar Paul-Bădescu. Toate prezintă, printre altele, fragmente din viețile unor studenți la Litere în care tind, de cele mai multe ori, să mă regăsesc.

Încep șirul destăinuirilor mele cu optimism și afirm că

să fii student astăzi în România este o oportunitate ce nu trebuie să fie ignorată de niciun tânăr. Chiar dacă în sistemul preuniversitar există multe carențe, consider că, în mediul universitar, situația nu este atât de sumbră. Dacă îți găsești o pasiune și alegi să o urmezi, cred că facultățile din România îți pot oferi profesori bine pregătiți și perspective în ceea ce privește cercetarea academică. Depinde de cât de mult îți dorești să te implici în activități utile viitoarei tale cariere. Studenția e perioada din viața unui tânăr care îi permite să viseze la un viitor mai bun, să lupte pentru cariera sa și, din punctul meu de vedere, tocmai aceasta este cea mai frumoasă parte. Griile nu sunt atât de mari, iar idealismul este mai prezent acum decât în alte etape ale vieții. Totuși, aș spune că cea mai dificilă parte a acestei etape este faptul că poate fi destul de provocator să reușești să îți câștigi un venit al tău când vrei să faci performanță academică.

Dacă atingem subiectul „desfătărilor”, atunci trebuie să menționez evenimentele culturale, vizitele la muzee și spectacolele de teatru sau operă. După cursuri, aștept cu

nerăbdare lansările de carte ale autorilor pe care îi admir și pe care îmi doresc să-i cunosc și dincolo de textele lor. Frecventez cu mare plăcere festivalurile de literatură, atât pe cele din Timișoara, cât și pe cele din țară, preferatul meu fiind Festivalul Internațional de Poezie de la București. Mă bucur că, timp de o săptămână, luminile scenei literare din România se mută strict asupra poeziei, gen cărui nu i se acordă atenția pe care o merită, aceasta fiind adeseori tratată cu superficialitate, neavând parte de privilegiile de care beneficiază proza. Dintre muzee, cele mai dragi îmi sunt casele memoriale, întrucât acolo simt că pot să mă conectez cu personalitatea scriitorului și să-i pătrund în intimitate. În ceea ce privește spectacolele de teatru și operă, mărturisesc faptul că nimic nu se compară cu sentimentul pe care îl am când pășesc într-o sală ce găzduiește asemenea evenimente. Recent, am descoperit și baletul, artă care mi se pare și mai profundă decât cele enumerate anterior prin prisma faptului că, în cadrul acesteia, cuvintele sunt de prisos, esența fiind transmisă prin dans.

Continuarea în online

Procesul de devenire al studentului

Carina Lechințan

Dacă privesc situația generală a studenților din România, cred că a fi student este direct proporțional cu o căutare continuă de noi experiențe și oportunități – atât de cercetare, cât și de angajare, eventual și de călătorie – dar, mai ales, cu un volum mare de studiu. Probabil că studiul individual, în fața unui laptop, fie într-o

sală de lectură, fie acasă sau la cămin, este experiența definitorie a studenției în România. De asemenea, întâlnirea cu alți studenți, din interiorul sau chiar și din afara facultății, este și aceasta o componentă esențială a studenției din România. Iar dacă privesc situația mea personală, pe lângă aspectele enumerate deja, a fi studentă

înseamnă descoperirea unui mediu total diferit față de cel din orașul natal, care nu este centrul universitar, fapt care m-a împins înspre descoperirea unor noi orizonturi în ceea ce privește interesele personale – pe care le-am transformat apoi în subiecte de cercetare.

Procesul de devenire al studentului, de la ziua înscrierii la

facultate, când proaspătul absolvent de liceu se lovește, de obicei, pentru prima dată cu birocrăția, până la cursuri, examene, redactarea și susținerea lucrării finale, este, după mine partea cea mai frumoasă a vieții de student, care are, firește, în componența sa, și descoperirea modului în care cercetarea se realizează.

Partea cea mai grea se desprinde tot de aici. Mai precis, cercetarea presupune ore lungi de studiu, uneori chiar cercetare de teren. Toate acestea cer dedicare și timp, ceea ce e dificil, mai ales în cazul unor cercetări mai ample, în timpul semestrului, în care deseori orarul este încărcat și obositor.

În timpul licenței, am găsit destul de puțin timp liber, însă căutam plăcere în rutina zilnică, cum era gătitul cinei. Vacanțele rămăneau perioadele din an în care consideram că exista cu adevărat timp pentru mici plăceri. O dată cu găsirea unui job în timpul masterului, timpul liber a dispărut aproape complet. Iar de când am început doctoratului, chiar dacă mi-am păstrat jobul în educație, mi se pare că îmi rămâne o mică parte de la finalul zilei, ori măcar

a săptămânii, în care pot găsi timp liber.

Studentia mi-a dat prilejul nu doar de a cunoaște un oraș nou, cum e Clujul, ci și alți studenți, majoritatea abia ajunși și ei în acest oraș, pe care l-am descoperit apoi împreună. Prin discuțiile purtate între cursuri ori la seminarii, am aflat noi perspective, venite de la oameni

pe care altfel nu i-aș fi întâlnit. Tocmai multitudinea noastră de idei și diferitele viziuni asupra lumii mi se par lucrurile cele mai de preț pe care studentia mi l-a oferit.

Aș mai alege să fiu studentă acum, după ce am parcurs deja câțiva ani? Cu siguranță. Motivația răspunsului vine din dorința de explorare continuă,

care trece dincolo de schimbările și chiar sacrificiile inevitabile. Nu mi-aș putea imagina tinerețea fără transformările interioare aduse de explorarea noilor orizonturi. Merită să fii student, deoarece cercetarea și aprofundarea unor subiecte de interes personal largesc viziunea asupra lumii.

Verbe. 112. Plasa

Petre Nechita

Sigur că lumea e înecată în necazuri, războaie, foamete. Schimbări climatice. Politicieni corupți. Pedofili. Jafuri armate. Violuri. Problemele mele, alte tale... Toate sunt chestiuni trecătoare, care pălesc în fața altor necazuri mai mari. Știu.

Dar mintea omului nu poate fi întotdeauna un fișier excel în care introduci niște valori care sunt aranjate imediat crescător sau descrescător. Știu despre războaie, foamete și pedofili. Însă uneori mă acaparează câte ceva și uit de restul lumii.

Cum e, de pildă, plasa individului aflat la vreo doi metri mai departe de mine, în tramvai. Nu mă interesează fața lui, statura, hainele. Doar conținutul plasei transparente, din plastic! Globurile alea rotunde și zemoase. Vreo șapte-opt piersici despre care intuiesc că sunt coapte. Le simt sucul pe vârful limbii și din cerul gurii mi se deșartă

arome colorate, ca niște curcubeie. Tot ce vreau e să mușc cu toată gura dintr-o piersică.

Și dacă mintea mea ar fi un fișier excel, atunci mi-aș ordona gândurile, aș calcula banii din portofel și-aș căuta cel mai apropiat magazin sau aprozar. Dar eu stau cu privirea ațintită puțin mai sus de podeaua murdară a tramvaiului, într-o plasă de plastic. Pofta din stomac urcă și-mi pulsează în piept. La început e o senzație plăcută, dar bolborosile devin bubuieli. Dinții îmi clănțane și

o sudoare rece îmi picură pe spinare.

Sigur că aș putea găsi o piață sau un magazin. Dar o ciudată urmă de luciditate își întinde tentaculul răcoros printre nervurile creierului. N-o să găsesc fructe la fel de coapte, la fel de zemoase, la fel de bune! Cele din fața mea sunt dintr-un loc special, dintr-un copac anume. Luciditate? Sau impulsul care mă împinge spre pierzanie? Nu știu... Cert e că în tramvaiul ăsta sunt singurele piersici din lume. Ultimele adevărate!

Mă gândesc la războaie, la foamete și poluare, la pedofili și gropi de gunoi în flăcări. Mă forțez să-mi amintesc de vreo rudă, vreun apropiat care suferă de o boală gravă. Însă zeama piersicilor îmi cotropește mintea. Totul e lichid în interiorul meu, iar dulceața zglobie a fructului copt îmi circulă prin vene, îmi inundă mușchii și-mi înmoaie oasele.

Nu mai sunt stăpân pe mine când fac primul pas. Apoi încă unul. Mâna dreaptă se ridică de la sine, iar degetele vibrează într-o singură direcție.

Simt cum doi ochi mă ținutiesc. Poate speriați. Mai degrabă revoltați. Îmi dau seama că niște buze albicioase și uscate se depărtează. Dar cuvintele nu mă mai nimeresc.

Tot ce vreau e să ating, să smulg și să gust cu toată gura, cu dinții și limba! Răcoarea plăcerii e la un milimetru doar. Nici atât...

Imaginația Uliului

Nicu Ștefan Cristian

Imaginația Uliului era desul de bolnavă, întrucât visul unei lumi mai bune era periclitat. Mai ales pentru că trebuia să rămână în viață pentru reușita planului său. Într-una dintre creațiile sale mișcătoare, o trăsură cu picioroange umane de nichel, el contempla dacă merita să trăiască într-o lume atât de haină. Dacă meritau să fie salvați. Sau dacă ar fi trebuit să-și ia viața. În momentul de față, lucra la un nou proiect, un fel de inginerie inversă ce avea ca scop nașterea unei

noi forme de viață ce putea nu numai trăi în lumea de afară, ci și s-o curețe. Ori asta, ori să care torța ființei umane în locul lor. Nimic altceva nu mai conta, decât noul lui plan diabolic.

O mică pauză. Un eșec în gândire. Memoria Uliului nu mai era ca altă dată. Reușise din nou, o altă formă de viață creată doar ca să fie întemnițată într-o cușcă. Așa era mult mai ușor s-o țină sub control. Având în vedere că manipularea genetică a acestei vieți a avut ca bază propriul său

sânge, rezultatul a fost unul sumbru. Un fel de hibrid, parțial om, parțial babuin cu pene la subțioară și solzi de pește, ba chiar branhii ce-i ieșeau și se retrăgeau în niște părți ale corpului ce nu ar trebui menționate. Pielea-i era moartă, ba chiar palidă, iar singurul loc acoperit cu păr din tot corpul era capul său elongat.

— Vei fi gata, chiar dacă vrei sau nu!

Uliul, înarmat cu niște cuie chirurgicale începuse, printre bare, să-i prindă solzii lungi de

fundul cuștii. Cel puțin pe cei pe care i-a năpârlit. Majoritatea se zvârcoleau ca și cum ar fi avut o viață a lor.

Speriat, hibridul babuin-om luă o poziție fetală, ca o mingiuță și-și privi mâhnit tatăl.

— O jumătate de om într-o cutie, zise inventatorul.

Era cu mult mai departe de al său vis decât ar fi crezut, dar asta nu-l împiedica să încerce.

Dintre toți locatarii, el era cel mai de încredere, mai ales pentru că toți știau de invențiile sale umane.

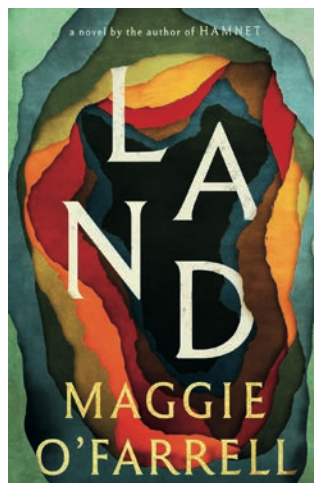
Un ton de epopee

Emma Neamțu

Maggie O'Farrell,
Land, Knopf Doubleday
Publishing Group, 2026

Maggie O'Farrell este cunoscută publicului român prin cărți precum *Portretul căsătoriei*, *Băiatul care și-a pierdut strălucirea*, *Exist, exist, exist* sau *Hamnet*. În iunie 2026, la Knopf Doubleday Publishing Group, i-a apărut romanul *Land*, în care autoarea face o secțiune transversală prin istoria unei regiuni din vestul Irlandei; ea se oprește asupra unor momente din perioada druidică și asupra celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea, marcată de Marea Foamete și de emigrarea unora dintre locuitori în America.

Firul care unește epocile este suferința oamenilor. Secvențele ce descriu experiența lui Tomás la azilul săracilor, la care ajunge după pierderea familiei, și traversarea Atlanticului de către Enda, fiica lui, mulți ani mai târziu, sunt de o mare forță evocatoare, accentuată

de sobrietatea scriiturii, lăsând completarea detaliilor pe seama imaginației cititorului. La fel de puternică este partea din roman dedicată așa-zisei exorcizări a lui Tomás de către părintele Joseph, la întoarcerea din dumbrava celor patru izvoare. Dincolo de confruntarea dintre doi oameni și două voințe, se află încleștarea dintre două feluri de a percepe/de a concepe transcendentalul: unul care se apropie de natură și care ține cont de tradițiile locului, al lui Tomás, și unul care se îndepărtează de acestea, al

preotului. Se adaugă scena atacului asupra tinerei Rose și a uciderii vinovaților, fiul stăpânului și prietenul lui, de către fratele fetei și secvența în care, din cauza unui abuz de putere a unui superior obtuz, Tomás suferă accidentul de pe urma căruia își pierde mâna dreaptă și, o dată cu ea, rostul existenței.

Mai mult decât orice, romanul nu este istoria unor fapte, ci a pierderii, a înstrăinării, a ratării, a oportunităților irosite, a consecințelor înțelese prea târziu. Tomás și Phina cresc la azilul de muncă pentru săraci, iar povestea lor poate ușor să devină subiectul unui roman de aventuri de sine stătător. Ei ajung aici fiindcă Marea Foamete i-a lăsat orfani, iar paginile dedicate vieții pe care o duc amintesc de dickensianul *Oliver Twist*. Dacă, pentru Tomás, să plece cu soldații englezi pentru a ajuta la cartografierea ținutului irlandez înseamnă să aibă o șansă la o viață mai bună, pentru Phina reprezintă aproape o

condamnare de la care o salvează în ultima clipă Tomás. Cea mai dureroasă întâlnire ratată a romanului este aceea dintre Phina și tatăl ei: întors din America, acesta o caută la azil cu numele ei adevărat și, deși fata este acolo, nu se întâlnesc, fiindcă numele îi fusese schimbat la sosire.

Anticipările și întoarcerile asupra unor momente ale poveștii pun în evidență un ton de epopee, în strânsă legătură cu referințele mitologice. Eugene nu este numai martorul istoriei de acasă, ci simte în același timp ce se întâmplă cu surorile sale peste ocean sau cu fratele din Dublin, deși nu se vor mai întâlni niciodată.

Scriitura și trama narativă îl mențin pe cititor ancorat într-o lume în care iubirea, egoismul, iertarea, suferința, durerea modelează destine extraordinare ale unor oameni care trăiesc între istorie, fabulos și realitate.

Integral în online

Dincolo de amfiteatre

Elena Purușniuc

„Amfiteatru” e primul cuvânt la care mă gândesc atunci când trebuie să discut despre aspectele pozitive când vine vorba despre cum este să fii student. Fiind studentă în cadrul filologiei, aş spune că e un soi de realism magic factual să intri într-un amfiteatru fără nicio direcție, într-o zi oarecare, și să ieși de acolo mai plin de viață, de sens, nu doar de informații noi. Încă din al doilea an de la licență, după ce ieșisem de la un curs despre Harold Bloom, aveam o micro-fantezie de a fi studentă pentru tot restul vieții. Multe dintre materiile pe care le-am studiat și profesorii pe care i-am avut au contribuit la consolidarea acestei idei.

Revenind la domeniul în care studiez, am avut șansa să studiez filologia. Anii de licență au fost amprentați de negocieri balcanice la

anticariatele stradale și de continuarea unor analize ale studiilor de caz antropologice sau a unei metafore moderniste în pauza de cafea, alături de colegi. Alte puncte nodale care mi-au definit anii de licență sunt diminețile, după-amiezile sau serile în săli de lectură, fuga pe stomacul (aproape) gol între sala de curs și cea de seminar, dar și plimbările prin Grădina Botanică, la sfârșit de săptămână. Am fost norocoasă să studiez literatura, dintr-o perspectivă comparativă, care nu doar că m-a familiarizat în profunzime cu textele reprezentative ale literaturilor centrale sau periferice, dar mi-a oferit accesul la un întreg sistem al practicilor culturale,

politice sau sociale ale mai multor continente. Acest fapt a contribuit enorm la cunoașterea stratificată nu doar a lumilor intratextuale, dar și a dimensiunii metatextuale, la generatorii sociali sau politici care ne-au oferit materiale de lectură și analiză.

Totuși, din păcate, nu este suficient să ai o pasiune sau o nevoie vorace de a internaliza noi informații, noi teorii, noi moduri de a vedea un text. Trebuie să avem un sistem educațional și social care să sprijine nevoia noastră de a căuta răspunsuri sau de a umple golurile specifice începutului de drum într-un anumit domeniu.

Continuare în online

Oameni și dor

Ioana Dumitrache

Am început facultatea cu o mare pasiune, cu o pasiune mistuitoare, de genul iubirilor care, în loc să se domolească odată cu trecerea timpului, se întesesc de fapt. În liceu, fiecare carte citită contribuia la obsesia mea de necontrolat, aceea de a ști, de a explora noi personaje, noi autori, noi scenarii care, în aparență, nu aveau răspuns – nopți întregi în care doar asta făceam, în care o poftă avidă îmi fura somnul, mă hrănea, mă motiva, uneori, până la exasperare. Facultatea nu trebuia să fie mai prejos. Și nu a fost. Am descoperit noi fețe ale literaturii, am pierdut ceva părți din mine, am hoinărit, am tot hoinărit, m-am zbatut, m-am luptat cu alții și cu mine. Când alegi o facultate din pasiune (lucru destul de rar), nu te aștepti să pierzi acea pasiune atât de rapid, să ți se fure plăcerea care îți alimenta existența, care te făcea să fi

tu, care îți oferea sens, care îți ordona gândurile, care îți transforma ființa într-un puzzle gata să fie înrămat și expus. Și, în același timp, nu poți anticipa ziua aia faină în care, din senin, realizezi că, de fapt, ai evoluat, că, de fapt, nu ți-ai pierdut pasiunea, ci doar ai ajuns la nivelul următor, o poți privi dintr-o altă perspectivă, o poți gestiona diferit, mai matur.

Mi se pare că se vorbește prea puțin despre sentimentul pe care ți-l poate da primul an de facultate. Te muți în alți oraș, nu cunoști pe nimeni, nimeni nu te cunoaște, poți alege să fii cine și cum vrei, poți alege orice variantă din cele care așteaptă cumînți să se activeze. Totul e posibil, tot ce părea al naibii de îndepărtat, al naibii de dificil, chiar imposibil de realizat, este mai aproape ca niciodată. Mi-e dor de F. și C., mi-e dor de nopțile pierdute hoinărind, mi-e dor de cursurile care nu

mai voiam să se termine, mi-e dor de cursurile la care îmi blestemam zilele, mi-e dor de sticlele de vin desfăcute, de cele nedesfăcute, de biletele de loto puse după ce ghiceam subiectele, de primul examen la care a început să ningă și parcă totul se rezolvase. Parcă în momentele alea se ștergea totul și nu mai existam decât noi. Nimeni nu îți spune că, în cele din urmă, facultatea înseamnă oameni. Oameni și dor. Mult dor. Un dor care te scufundă, un dor care se amplifică până devine dureros. Un dor care te macină, care te distruge și, în același timp, te ridică. Dorul de oamenii pe care i-ai văzut

aproape în fiecare zi, de oamenii care au răs cu tine, au plâns cu tine, au petrecut cu tine, au înjurat cu tine, de oamenii care ți-au devenit scut, de oamenii care au devenit, involuntar, parte din tine.

Și nimeni nu te anunță ce greu este după ce se termină anii de facultate. Nimeni nu te atenționează că ceea ce ai învățat atâția ani e mai greu de pus în practică decât pare. Nimeni nu te atenționează că vei clipi și vei deveni „profa”, vei fi strigată „diriga”, că va trebui să îți storci mintea, neuronii, sufletul și ființa seară de seară în încercarea de a convinge lumea să citească. E ciudat cum se schimbă totul. E ciudată perspectiva asta. E ciudat să fi adult. La facultate era mai bine, mai ușor, mai confortabil. Mă nelineștesc gândurile astea, mă țin trează noaptea, mă fac să plâng, să râd, să regret totul și apoi să-mi pară bine.

Viața de student nu poate fi privită în mod universal

Ramona Dodea

Privind în urmă la anii de până acum, îmi dau seama că studenția nu înseamnă doar cursuri, examene și zile petrecute învățând. Înseamnă, poate mai mult decât orice, o perioadă în care începi să înțelegi ce fel de om vrei să devii.

Viața de student nu poate fi privită în mod universal: ea capătă forme și nuanțe diferite în funcție de facultatea, domeniul și oamenii alături de care alegem să ne construim acest drum. Poate că aceasta este și una dintre cele mai frumoase părți ale studenției: oamenii pe care îi întâlnești. Oameni veniți din locuri diferite, cu personalități, povești, visuri și principii diferite, ajung să împartă aceleași săli de curs, aceleași emoții înaintea examenelor și aceleași bucurii după ce un examen greu s-a terminat. Unele dintre cele mai frumoase prietenii se nasc în această perioadă, poate tocmai pentru că treci alături de ceilalți prin aceleași încercări. Înveți să te

bucuri pentru reușita altuia, să ajuți atunci când cineva nu mai poate, să râzi după o zi teribil de grea și să înțelegi că uneori simplul fapt că cineva este lângă tine face diferența.

Desigur, studenția are și partea ei dificilă. Pentru mine, perioada examenelor este, fără îndoială, cea mai grea. Presiunea este mare, iar atunci când studiezi medicina, cantitatea de informații pe care trebuie să o asimilezi poate părea uneori copleșitoare. Dar, într-un fel, tocmai aceste perioade te învăț să mergi mai departe chiar și atunci când ești obosit. Te învăță disciplină, răbdare și, poate cel mai important, faptul că uneori ești capabil de mult mai mult decât credeai.

În studenție am descoperit și ceva ce nu cred că aș fi putut înțelege cu adevărat în alt context: magia și complexitatea corpului uman. Cu fiecare curs, cu fiecare stagiu și cu fiecare pacient întâlnit, îmi dau seama cât de extraordinar este

organismul nostru. Dacă nu aș fi ales acest drum, probabil că aș fi continuat să privesc corpul uman ca pe ceva firesc, fără să conștientizez cu adevărat cât de complex și, în același timp, cât de perfect funcționează. Consider că una dintre cele mai frumoase lecții ale medicinei este tocmai aceasta: să înveți să privești ceea ce pare obișnuit și să înțelegi cât de extraordinar este, de fapt.

Există însă o experiență care, pentru mine, a depășit cu mult granițele studenției și mi-a schimbat felul în care îmi privesc propria viață. O trăiesc aproape de fiecare dată când intru pe porțile unui spital și, mai ales, atunci când intru într-un salon. Să vezi oameni suferind, să vezi speranța și disperarea din ochii lor, să îi auzi întrebând dacă se vor face bine și să simți cât de mult își doresc, pur și simplu, să fie sănătoși, te pune cu picioarele pe pământ. Este genul de experiență care îți dă un

adevărat „șut în fund” și te obligă să te oprești din goana de zi cu zi și să privești altfel lucrurile pe care le considerai normale. În astfel de momente îmi dau seama cât de puțin apreciem, de fapt, ceea ce avem. Ne plângem de examene, de oboseală, de o zi proastă, de lucruri care în acel moment ni se par atât de importante. Apoi intri într-un salon și vezi un om care ar da orice pentru lucrul pe care noi îl primim în fiecare dimineață fără să ne gândim la el: sănătatea. Pentru mine, aceasta este una dintre cele mai importante lecții pe care mi le-a oferit facultatea. Medicina nu m-a învățat doar cum funcționează un tratament, ci m-a învățat să privesc viața cu mai multă recunoștință.

Continuarea în online

Limanul meu a fost poezia

Iulia Șara

Așa cum se spune: *Cele mai frumoase lucruri din viață necesită timp și sacrificiu.* Aș dori să pun accent pe cuvintele frumoase și sacrificiu pentru a caracteriza Studenția în România, deoarece îți fură anumite momente de confort, dar te ajută să îți depășești limitele și să devii mai bun, atât pe plan intelectual, cât și social.

Știm deja că începuturile sunt mereu solicitante și primul contact cu mediul universitar poate fi uneori neașteptat, chiar înfrigorant. Programul tot mai încărcat, necesitatea studiului continuu și părăsirea

mediului familiar al liceului poate crea anumite temeri și incertitudini, dar adesea studenția reprezintă mult mai mult de atât: Reprezintă noi

prietenii, reprezintă momente în care „mai poți un pic”, zămbete, amintiri și nu în ultimul rând, o etapă ineglijabilă din viața omului.

Cea mai frumoasă parte a vieții de student pentru mine este și a fost întotdeauna cea a comunicării, a relaționării cu oameni care împărtășesc aceași pasiune pentru literatură și își doresc constant să colaboreze și să descopere modalități unice de a o privi.

Cea mai dificilă parte mi se pare cea a adaptării într-un oraș necunoscut. Sibiu a reprezentat pentru mine nu doar o lecție de răbdare, dar și o dovadă a puterii de a merge mai departe în fiecare zi, indiferent de obstacole. Suișurile au părut uneori mai puține decât coborășurile,

dar acestea au fost necesare pentru a-mi da seama că drumul pe care am ales să-l urmez este cel potrivit.

Refugiile mele a fost întotdeauna sala de forță și biserica. Ambele îmi aduc o liniște deosebită, în felul lor, încărcându-mi bateriile pentru o nouă zi. Nu am fost niciodată un om lipsit de activitate, deoarece încerc

să-mi ocup timpul cât mai eficient, dar consider că ambele activități contribuie la părți neglijate în perioada studenției, din dorința creșterii intelectuale: corpul și sufletul. Astfel, reușesc să mențin echilibrul dintre cele 3 și să mă bucur cu adevărat de tot ceea ce mă înconjoară.

Totuși, timpul pentru activitățile acestea este adesea limitat

și, aș spune eu, uneori insuficient, dar dacă ești pasionat/ă cu adevărat, oricât de obosit/ă ai fi, vei reuși să găsești puțină energie pentru a te odihni activ.

Banii de student, chiar dacă sunt puțini, sunt cheltuiți pe cărți sau echipament sportiv. Cu toate acestea, o plăcere pe care mi-aș face-o mai des ar fi călătoria.

Locul în care mă simt cea mai studentă este Biblioteca Astra din Sibiu. Acesta a fost locul unde am scris și am studiat cel mai mult. Pot spune că a devenit o a doua casă pentru mine, chiar dacă nu planificasem asta.

Continuare în online

Copiile domnului Vlad

Gabriel Chiriac

Lucrez la un centru de copiere din cartierul Nicolina de aproape patru ani. Nu e o slujbă despre care să vorbești la petreceri, presupunând că mai mergi la petreceri. Dimineața pornesc cele două aparate mari, verific tonerul, aștept. Oamenii vin cu buletine, cu tot felul de contracte, cu diplome pe care le pierd și le regăsesc după un timp. Uneori vine cineva cu o carte veche pe care vrea s-o salveze pagină cu pagină, și atunci munca devine aproape tandră.

Domnul Vlad venea joia, întotdeauna joia, fix la ora patru fără zece. Era un om subțire, cu părul cărunt tuns scurt, cu o servietă maro pe care o purta cu grijă, mereu la piept, ca și cum înăuntru s-ar fi aflat ceva foarte fragil. Îmi întindea o singură foaie A4, îmi cerea douăzeci de copii, plătea, îmi mulțumea și pleca. Foaia era mereu aceeași. O recunoșteam după o pată mică în colțul din dreapta jos, o pată de cafea, presupun, uscată de ani buni. Textul era dactilografiat, în românește, un fel de scrisoare fără destinatar, cu paragrafe scurte despre o casă din Buzău, despre o grădină cu nuci, despre cineva numit Ilinca. Nu am citit-o niciodată în întregime. Aveam impresia că, dacă o citesc, aș fura ceva.

L-am întrebat o dată, într-o joi de noiembrie, în timp ce aparatul zumzăia:

— Douăzeci de copii, în fiecare săptămână. Le distribuți undeva?

M-a privit fără supărare, aproape amuzat.

— Nu, mi-a spus. Le păstrez.

— Toate?

— Toate.

Am dat din cap, ca și cum răspunsul acesta ar fi explicat ceva. Aparatul a scos ultima copie, am aliniat teancul, i l-am întins. A plătit, m-a salutat, a ieșit în ploaia mărunță.

Mai târziu, prins de o curiozitate inexplicabilă, am făcut un calcul. Dacă venea de patru ani în fiecare joi, avea acasă în jur de patru mii de copii ale aceleiași pagini. Am încercat să-mi imaginez unde le ținea. Într-un dulap? Într-o cutie sub pat? Așezate pe podea, ca niște plăci de gresie din hârtie?

Iarna aceea a fost lungă și fără zăpadă. Am început să aștept joile cu o nerăbdare pe care n-o mărturiseam nimănui, în primul rând mie. Aveam o iubită pe atunci, Ana, care lucra la o farmacie de gardă și dormea în timpul zilei. Ne vedeam

serile, în garsoniera mea, mâncam supă, ne uitam la seriale despre bucătari coreeni. Nu i-am povestit despre domnul Vlad. Aveam senzația că, spus cu voce tare, ar fi devenit ridicol, ca un mic obiect din porțelan care se sparge dacă îl scoți din vitrină.

Într-o joi de februarie, domnul Vlad n-a mai venit. Nici în următoarea. Am verificat de câteva ori ceasul de perete, ca și cum ceasul ar fi știut ceva și nu-mi spunea. Mi-am căutat de lucru, am pornit aparatul degeaba, am făcut o copie a mâinii mele, am aruncat-o.

A treia joi, la patru fără zece, a intrat o femeie tânără, poate de vârsta mea. Avea o haină bleumarin prea mare pentru ea și o servietă maro pe care am recunoscut-o imediat. A pus-o pe teighea cu o oarecare grijă, a scos o foaie A4 cu o pată de cafea în colț și mi-a spus:

— Douăzeci de copii, vă rog.

Am rămas cu foaia în mână mai mult decât ar fi trebuit:

— Domnul Vlad...

— Era unchiul meu, mi-a explicat ea. A murit acum trei săptămâni. În somn, dacă asta contează.

— Îmi pare rău.

A dat din umeri, un gest care nu era nepăsare, era doar oboseală.

— Am găsit foile în apartamentul lui. Trei mii nouă sute optzeci și șapte. Le-am numărat. Nu știu de ce le-am numărat.

Am pornit aparatul. Zumzăitul, familiar, umplea încăperea. Ea privea aparatul cum privești un acvariu.

— Vreți să continuați? am întrebat.

— Nu știu... Cred că da. Cel puțin până înțeleg ce voia să facă cu ele.

— Poate nu voia să facă nimic.

M-a privit atunci pentru prima dată direct:

— Toată lumea vrea să facă ceva.

Aparatul a scos copiile una câte una. Am aliniat teancul, i l-am întins. A plătit exact suma, ca și cum ar fi știut-o dinainte. Înainte să iasă, s-a oprit în ușă.

— Cum vă numiți? m-a întrebat.

— Andrei.

— Sorana.

A închis ușa în urma ei. Ploua din nou, o ploaie fină, aproape invizibilă.

Continuarea în online

Pentru
luna
septembrie

8 romane
internationale
pe care merită
să pariem

Cărțile lunii septembrie

Ficțiunea & Odiseu

Septembrie 2026 aduce opt romane din lumi foarte diferite, unite de o întrebare: ce mai rămâne dintr-un om când locul în care trăiește nu-i mai oferă adăpost?

The Disappears este finalist Booker, *Die Lücken* și *Anton und Alma* sunt finaliste la Premiul German al Cărții, iar *Switzzy* s-a aflat pe lista lungă Booker. Dincolo de premii, fiecare merită citit pentru felul în care schimbă perspectiva asupra unei vieți.

În *The Disappears*, Marlon James ne duce în Jamaica anului 1988. Opt bărbați repetă o piesă de teatru; unul dintre ei este ucis ceea ce le schimbă celorlalți destinele. Ancheta devine și povestea unor oameni obligați să-și ascundă iubirea. Supraviețuitorii aleg căi diferite: unii vor dreptate, alții ar vrea să uite, iar câțiva dispar. În *Die Lücken*, Shida

Bazayr sapă în istoria unui sat german: familiile evreiești depozitate, cei care au profitat de nazism și refugiații veniți mai târziu locuiesc, fiecare, într-o altă versiune a aceluiași loc. Trecutul stă în case și în biografiile celor care le locuiesc, oricât ar încerca satul să-l ascundă. Moștenirea lui cea mai trainică este să tacă.

Anton und Alma, de Dana Vowinkel, începe ca o poveste de dragoste între doi tineri berlinezi. El pleacă la New York, ea rămâne la Berlin și caută sprijin în comunitatea lui. Când războiul din Gaza și tensiunile din jurul lor pătrund în viața cuplului, realizează că iubirea cere curajul de a-l asculta pe celălalt. Emma Cline urmărește în *Switzzy* un fost director care călătorește spre Zürich în timp ce memoria începe să-l trădeze. O întâlnire cu fiica și una cu un vechi prieten

îi jalonează drumul. Din camere de hotel, întâlniri și amintiri incomplete se alcătuiește portretul unei conștiințe care își pierde reperatele.

Sebastian Barry îl trimite pe Tennyson Bouguereau, un bărbat eliberat din sclavie, prin America de după Războiul Civil, în căutarea unui rost. De la casa surorii sale din Tennessee, drumul îl poartă spre Nashville și chiar în Anglia victoriană. *The Newer World* arată cât costă, pentru un singur om, nașterea unei lumi noi.

China Miéville schimbă registrul epic în *The Rouse*: o pierdere personală deschide drumul către secretele unui soldat și violențele secolului XX. În spatele durerii se conturează o conspirație, iar povestea intimă se întinde pe decenii și continente. Misterul și straniuul țin aproape ceea ce istoria oficială ar prefera să despartă.

În romanul *Safe Spaces*, Tice Cin ascultă ritmul unei tinere muziciene turco-cipriote, între studioul de înregistrări, familie și doliul după o persoană dragă. Cântecul, fragmentele de terapie și vocile comunității dau cărții o formă mereu schimbătoare. Ea caută un loc sigur fără să pretindă că l-a găsit. Și, în fine, *Exit Party*, de Emily St. John Mandel, pornește de la dispariția unui bărbat la o petrecere din Los Angelesul anului 2031. În mulțime apare un dublu, iar ancheta deschide, treptat, o lume de supraveghere și frontiere instabile. Când realitatea însăși se fracturează, întrebarea despre siguranță capătă un sens nou.

Opt feluri de a povesti absența. Și, poate, opt feluri de a întreba dacă apropierea dintre oameni o poate învinge.

Astăzi... încă mai merită să fii student!

Larisa Tudose

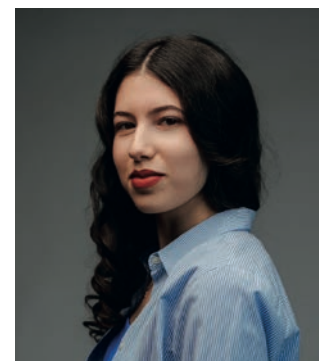
În era actuală, în care accentul cade pe cu totul alte nuanțe sociale, există un reflector ce se oprește asupra studenților; asupra acelor indivizi care se formează treptat pentru un viitor ce se încorporează a sta vertical în năzuințele lor.

Și totuși, să fii student în România, acum, înseamnă

curaj. Înseamnă dorință, dar mai mult decât atât, cred că înseamnă speranță – „o speranță ce speră” ca domeniul în care simți că te regăsești, să se regăsească și el în tine. În mod mai puțin figurat, și mai mult pragmatic, probabil că a fi student în România reprezintă o provocare îngemănată

cu stres și cu răbdare. „A fi student” înseamnă a învăța cum să-ți gestionezi eficient atât bugetul și timpul, cât și pasiunile și nevoile, astfel încât să-ți rămână loc și pentru excelență.

Având în vedere că „viața de student” este o marcă asociată cu unicitatea, putem afirma că cea mai frumoasă parte din

aceasta implică ieșirile cu prietenii, fascinația pentru cărți, cunoștințele dobândite și sentimentul de apartenență la un colectiv ce are ca rol modelarea ta cognitivă, și nu numai. La antipod, cu certitudine se poate deduce că cel mai dificil este – deși nu pare – să-ți găsești timp pentru tot ceea ce vrei să faci; iar pentru acei studenți care lucrează în paralel cu studiile, complicat e să se împartă între nevoia financiară și dorința intelectuală.

Când înțelegem în sfârșit că studenții sunt tinerii care vor să se bucure de anii în care au aproape prietenii, înțelegem și că „desfășările” lor constau în călătorii scurte, în plimbări,

în petreceri sau în conversații care îi implică pe cei dragi. Ba chiar mai ușor e pentru aceia căroră „plăcerea” li se îmbină cu facultatea, pentru că starea de relaxare se poate naște, astfel, în bibliotecă, la teatru sau în cadrul ceneclurilor de poezie. În schimb, dacă e implicat în ecuația și un job, timpul se comprimă și devine din ce în ce mai greu să-ți strecori un loc în program sau să-ți (re)găsești dispoziția necesară pentru celelalte plăceri proprii care, să presupunem, sunt detașate de domeniul universitar.

Făcând abstracție de cheltuielile firești pe care fiecare student le are, fie că vorbim despre cărți, despre xeroxuri

sau despre mâncare, trebuie să recunoaștem că descoperim și lucruri noi, care ies la iveală mai ușor – aici și acum – decât în alte circumstanțe: maturizarea, independența și autocunoașterea. În plus, datorită studenției, percepția asupra oportunităților oferite de facultate se deschide, iar prin intermediul unor colocvii naționale de renume, ai posibilitatea de a călători în diferite orașe pentru a-ți susține propriile cercetări, pentru a crea legături de prietenie cu oameni care au puncte comune și pentru a-ți întări încrederea de sine.

Prin urmare, cea mai importantă piesă din puzzle-ul acesta al panoramei studenției

este motivul pentru care merită să fii student; iar aici nu poți fi decât subiectiv. Merită să fii student pentru ceea ce ieși atunci când pășești ultima dată peste pragul clădirii facultății, merită pentru oamenii-genii pe care îi întâlnești, pentru profesorii universitari pe care ajungi să-i îndrăgești, pentru cărțile pe care le citești, pentru dificultățile peste care înveți să treci, și, nu în ultimul rând, merită pentru că ești liber să alegi ceea ce îți place, să te lași șlefuit de noțiuni din punct de vedere intelectual și de oameni din punct de vedere spiritual. Astăzi... încă mai merită să fii student!

Ce mai este autorul?

Alexandra Moncea

Înainte de toate, sensul cuvântului „autor” merită extins dincolo de limitele literaturii și scrisului, în general, pentru a contura un răspuns mai amplu asupra calităților sale. Din punct de vedere etimologic, cuvântul își are rădăcini străvechi indo-europene, dar îl regăsim sub forma latină „auctor”, intim legat de sensul altor două cuvinte enigmatice „augustus” și „augur”, toate cele trei având înțelesul de sporire, creștere, creare și fiind profund legate de divinitate – cea care ghidează și oferă inspirația. Cu alte cuvinte, actul creației devine o responsabilitate a omului de a imita gestul divin, fiind permanent conectat la sursa supremă. De aici, putem contura și ideea de autoritate, care derivă, fără echivoc, din cuvântul „auctor”. Faptul că un creator își asumă responsabilitatea actului său și reprezintă pentru cei din jur autoritatea ce îndeamnă la imitație și dezvoltare este, în esență, parcursul istoriei lumii și întărește, încă o dată, necesitatea existenței spiritului creator, a unui autor care deține puterea

de a produce schimbarea, de a conduce popoare și de a fi demn de urmat.

După cum menționam anterior, analiza operei autorului merită să depășească zona literară, având în vedere multiplele forme de creație (artistică) care au conturat lumea până în prezent. Fascinantă rămâne, fără îndoială, maniera prin care omul a descoperit și a folosit resursele sale interioare, le-a integrat mediului în care a trăit și a obținut produsul finit al creației. Desigur, s-a pus adesea accent pe autenticitate. Actul creator este cu adevărat apreciat când rezultatul este autentic, când oferă noutatea pe care mintea umană o caută, avidă, și se diferențiază de toate cele dinaintea sa – adică conduce către evoluție și perfecțiune. Despre spiritul creator s-a vorbit și s-a scris mult, mai ales că actul creației este adesea surprinzător. Însă, Blaga a descris într-o manieră aparte resorturile interioare ale omului și ceea ce determină impulsul creator, iar aici un punct important care merită subliniat

este implicarea inconștientului în viața omului privit exclusiv drept ființă creatoare. Faptul că viața psihică este ghidată de trei instanțe cu rol definitoriu – conștient, subconștient și inconștient – reprezintă un element cheie în înțelegerea și aprecierea produsului creației. Visele, pe care oamenii arhaici le interpretau cu temeri adânci și le legau de trecerea sufletului în lumea de dincolo, precum și simbolurile care au marcat memoriile colective sunt o parte importantă din conținuturile inconștientului ce interferează și pătrund în conștiință, fuzionând într-un mod unic, irepetabil, și antrenând procesul creației.

Desigur că, psihologia abisală a continuat cu studiul acestor legături ineluctabile dintre instanțele psihice și a analizat mult mai profund ce se întâmplă cu această intimă relație când armonia se destabilizează și transferul nu mai este fructificat în scopul creației, instalându-se, în schimb, semnele bolilor psihice.

Investirea AI cu autoritatea de creator este amplu

dezbatută și, din perspectivă personală, faptul că schimburile dintre instanțele psihice sunt inexistente în cadrul său, este un demers ambițios încercarea de a convinge umanitatea că această evoluție tehnologică va conduce către perspective spectaculoase în evoluție. Și, mai ales, dacă mintea creatoare a omului va putea oglindi sau nu produsele create prin intermediul AI, astfel încât să nu se producă acea ruptură la nivelul instanțelor psihice.

Pentru ca AI să reproducă în detaliu procesul de creație uman mai are nevoie de procesele afective care guvernează toată viața psihică și care vin și adaugă conținut nou, dilată timpul ori îl contractă, apropie sau despart spațiile, iar în creație toate acestea se contopesc cu imaginația ce nu cunoaște limite atunci când e atent ghidată și antrenată cu ajutorul datelor provenite din simțuri.

Integral în online

Istoria ca memorie vie

Adriana Irimescu

Cristi Nedelcu, *Pădurea de nuci*, Editura pentru Artă și Literatură, 2026

Zilele trecute am citit *Pădurea de nuci*, un roman proaspăt apărut, de nici două zile. Ador noutățile. Și ador cărțile recomandate de prieteni. Iar despre *Pădurea de nuci* știam deja multe, pentru că a fost inițial o povestire, publicată în *Ficțiunea*.

Romanul lui Cristi Nedelcu, este o amplă cronică de familie, întinsă pe durata a patru generații și construită în jurul unei întrebări esențiale: ce rămâne dintr-un om după ce istoria a trecut peste el? Răspunsul romanului nu se află în documente, în arhive sau în reconstituirea exactă a faptelor, ci în povestea transmisă de la unul la altul. Memoria nu conservă pur și simplu trecutul, ci îl leagă de prezent, descoperind continuitățile. Uneori, îi inventează sensul.

Destinele străbunicului mort într-un lagăr german, ale bunicului trecut prin război, prizonierat sovietic, evadare și represiune comunistă, ale tatălui, format în societatea totalitară, și ale naratorului, prins între Revoluție, capitalismul haotic al anilor '90 și emigrarea în Germania - sunt principalele fire epice. Ele alcătuiesc o istorie alternativă a ultimului secol european. Este o istorie privită de jos, dinspre instinctul supraviețuirii către sensul moral. Marile evenimente nu sunt niciodată simple repere cronologice. Ele intră brutal în viața oamenilor, le schimbă ocupația, uneori și limba. Toate experiențele, inclusiv iubirile, sunt modelate în funcție de evenimentele marii istorii. Până la urmă chiar și identitatea poartă urmele memoriei colective.

Una dintre reușitele romanului este tocmai această coborâre a istoriei în concret. Foamea din lagăr continuă, peste generații, în gestul naratorului care își umple excesiv farfuria într-un

concediu all-inclusive. Pământul pentru care străbunicul pleacă la război reappare în conflictul acestuia cu autoritățile comuniste și apoi în dezordinea retrocedărilor de după 1989. Germana învățată fragmentar în captivitate devine, mult mai târziu, limba unei noi existențe pentru urmașul stabilit în Germania. Fiecare generație crede că începe de la zero, dar poartă, fără să știe, spaimele, frustrările și alegerile celor dinainte.

Compoziția romanului este în contrapunct. Narațiunea contemporană, relatările despre familie și povestirile cu aer arhaic se întrerup și se completează reciproc. Romanul nu înaintează liniar, ci prin reveniri, ecouri și suprapuneri. Istoria personală a naratorului alternează cu epopeea bunicului și cu istorisirile Eremitului. Revoluția, ascensiunea și falimentul în afaceri, căsnicia cu Miruna, plecarea din România, întâlnirea cu Olesia sunt datele unui roman contemporan, alert și convingător, propulsat de incursiunile în trecut. Această construcție reproduce chiar mecanismul memoriei: o întâmplare prezentă luminează retrospectiv un episod vechi, iar o poveste moștenită își dezvăluie adevăratul înțeles abia după decenii.

Paginile dedicate bunicului formează nucleul epic cel mai puternic al cărții. Personaj contradictoriu, atras în tinerețe de legionarism, trecut prin război și lagăr, apoi confruntat cu violența comunistă, el nu este transformat nici în erou fără pată, nici în victimă exemplară. Forța lui vine din instinct, dar și din inteligență practică. Există o legătura aproape organică cu

pământul. Evadarea din lagărul sovietic și drumul spre casă dau romanului accente de aventură și epopee, dar întoarcerea nu aduce împăcarea. Supraviețuitorul unei istorii devine imediat prizonierul alteia.

În contrapunct, naratorul contemporan este un om mai puțin eroic și tocmai de aceea credibil: pragmatic, sceptic, câteodată cinic, capabil să observe ridicolul ideologiilor și al oamenilor care le slujesc. Experiența tranziției postcomuniste este surprinsă cu ironie amară, de la privatizările aranjate și impostura politică până la falimentul vechilor întreprinderi și apariția noilor privilegiați. Uneori, comentariul social devine prea explicit, iar personajele care reprezintă o idee sau o categorie riscă să fie mai schematic desenate decât membrii familiei. Totuși, vocea directă și oralitatea țin în viață această materie documentară și împiedică romanul să se transforme într-o simplă lecție de istorie recentă.

Miruna și Olesia marchează două etape opuse ale vieții naratorului. Miruna aparține unei lumi a prestigiului cultural, a orgoliului și a incompatibilității afective; scena despărțirii, construită în jurul *Vexațiilor* lui Erik Satie, este una dintre cele mai delicate ale romanului. Olesia introduce în carte prezentul războiului din Ucraina și problema identității multiple. Plecarea ei în apropierea frontului închide cercul început prin plecarea străbunicului la război: la mai bine de un secol distanță, un alt destin individual este absorbit de violența prin care Europa își schimbă din nou înfățișarea.

Celălalt registru al romanului, de inspirație biblică, apocrifă și mitologică, îi lărgeste considerabil perspectiva. Eremitul vorbește într-un limbaj deliberat arhaizant despre Facere, Pomul Vieții, păduri sacre, invazii și viziuni apocaliptice. Aceste istorii nu sunt simple intermezzo-uri fantastice, ci dau adâncime simbolică relatării familiale. Nucul devine arbore genealogic și o formă a continuității. În aceeași idee, pădurea este lumea vie dinaintea ideologiilor și a granițelor, iar distrugerea ei reprezintă abaterea omului de la rostul său primordial, acela de paznic al lumii vii.

Titlul concentrează astfel sensurile profunde ale cărții. *Pădurea de nuci* nu desemnează numai un loc, ci o comunitate invizibilă a celor care transmit mai departe cuvântul. Nucile care cad din cer în viziunea finală sunt semințe ale memoriei, iar povestirea însăși devine o formă de germinare.

Între începutul cosmogonic și finalul apocaliptic, romanul urmărește felul în care oamenii încearcă să salveze ceva din existența lor prin rostire.

Mi-ar fi plăcut ca episoadele dramatice, „scenele” să fi ocupat un loc și mai important.

Pădurea de nuci este o poveste despre supraviețuire și o parabolă ecologică, cu o construcție coerentă și convingătoare. Miza sa adevărată nu este reconstituirea trecutului, ci transmiterea lui. Oamenii dispar, regimurile se prăbușesc, frontierele se mută, însă poveștile continuă să circule, modificându-se de la o voce la alta. În viziunea lui Cristi Nedelcu, aceasta este singura victorie posibilă împotriva istoriei: nu oprirea calamității, ci păstrarea vie a cuvântului prin care cei dispăruți pot fi încă auziți, iar experiențele dureroase - reconstruite epic.

Și cum Cristi este și dramaturg, mă aștept să văd povestea pusă în scenă. Cât de curând.

Dacă închid ochii și număr până la trei

Flavia-Alexandra Sacalschi

Dacă închid ochii și număr până la trei, s-ar putea să mai aud pescărușii de peste Dâmbovița, s-ar putea să simt cum dorința vrea să mă cuprindă și mai tare, ca și cum ar încerca să atingă o pată a trecutului deja estompată, dar cumva încă frivolă. Totuși, refuz tot ce are legătură cu ea și mă (re)întorc în camera de cămin, între bare de fier și miros de spray pentru gândaci.

Unu! La camera 421 în Căminul B din Grozăvești m-am îndrăgostit prima dată. Într-o cutie de chibrituri, galerie de mobilier vechi și microunde din 2010. Mi-a spus:

— Ce are dacă te însoțesc până la lift? Sau chiar la Mec.

Ce are dacă mergem împreună la un meci de fotbal U21 și ne prefacem că vrem să ne sărutăm doar dacă dă cineva gol, ca și cum am sărbători o victorie?

De aceea deschid ochii și număr până la doi. Ajung în Regie. Mă iei în brațe și mă săruți pe trecerea de pietoni, între claxoane și înjurături. Apoi mă prinzi de mână și

alergi către o direcție intangibilă, dar înțeleg că este la sud de graniță, la vest de soare, printre tarabe și buticuri.

Trei! Deja aud cum strigă paznicul să nu mai aducem vizitatori după ora 21:00. Dar oare nu ar fi păcat să nu ne mai vedem tocmai acum? Să nu îți mai simt dorința și frica din privire? Măcar la un alt meci de fotbal, măcar în parcare la Orhideea.

Să mă zărești, dar să îți continui drumul. Și tu știi că e un sentiment de neuitat, un fel de *saudade* fericit, dar tot nu mă crezi!

Camera 421, locul unde se începe și se termină.

Cutia de pantofi

Delia Olteanu

Într-o dimineață, m-am trezit cu o cutie de pantofi pe pragul de la ușa casei. Niciun bilețel, nimic. Doar o cutie simplă, de carton, cu două găuri pe o parte și pe alta. Am deschis-o, iar înăuntru, în grămăjoara de paie, stătea cuibărit un pui de pasăre. Cât o cutie de chibrituri de mic, orb, golaș, de-abia ieșit din ou. Iar pe interiorul capacului am găsit o hârtiuță pe care erau scrijelite, cu litere mari, apăsate, două cuvinte: DA și NU. Nu știam ce să înțeleg din asta, dar alegerea era destul de clară. Dacă l-aș fi lăsat acolo, rezultatul ar fi fost unul singur. Așa că puil de pasăre și-a găsit un nou loc în lume, pe biroul din dormitor.

Dar acceptarea responsabilității este doar prima probă într-un șir.

În primul rând, nici măcar nu știam ce fel de pasăre era. Toate întrebările pe la veterinar și prin forumuri online au fost în zadar. Și-apoi, cu ce să-l hrănesc?

M-am descurcat în cele din urmă cu seringă și cu mâncare pentru pisici, îmbibată în apă.

Nu ieșea niciodată din cutie, mai puțin atunci când îi schimbam culcușul. Săptămânile treceau, puil creștea, din ce în ce mai vioi. Începuseră să-i crească și penele – o cămășuță neagră, frumoasă, cu un luciu albăstrui, și un gulaș alb. Cutia de pantofi începuse să-i fie mică și nu mai avea loc să-și întindă aripile. Mi-am spus atunci că în curând trebuia să-l mut într-o cutie mai mare.

Până într-o zi, când, nu știu cum sau când sau de ce, puil a murit. Pur și simplu. Deschisesem cutia în acea dimineață – dimineața în care aveam să-l mut – și iată-l acolo, țeapăn și rece. Zile de-a rândul am plâns după el, întrebându-mă ce se întâmplase, ce făcusem eu greșit. Mă uitam la corpul lui țeapăn și nu puteam scăpa de sentimentul că eu îl uciseseam. Dar indiferent de cât mă străduiam, nu mă înduram să mă

despart de el. Așa că acolo a rămas, în cutia de pantofi, pe birou, în dormitor.

După o vreme, a început să aibă un miros inconfundabil de putreziciune. Dar de fiecare dată când mă uitam în cutie, trupul era neschimbat, exact ca în ziua în care îl pierdusem. Cu toate acestea, cutia a rămas acolo, neatinsă.

Trecură săptămâni, luni. Mirosul dispăru treptat, și am crezut că asta avea să fie finalul. Până când am observat mici schimbări, de la o zi la alta. Dăre pe covor, sub mobila din cameră. Parcă apropiindu-se de pat, încet, încet, împinse de pereți. Dulapul, biroul, cutia... Dinspre oglindă se auzeau șoapte nedeslușite, apoi țipe-te, după ce am întors-o cu fața la perete. Noaptea, la capul patului, simțeam cum salteaua se adâncea sub greutatea unei prezențe nevăzute. Iar visele îmi erau bântuite de aceeași figură fantomatică – un om călare pe cal, învâlujiți în

umbră, privindu-mă țință. Aceiași ochi albi, lipsiți de viață pironiți asupra mea din seară și până-n zori. În fiecare noapte mai aproape, mai aproape. Au venit după mine. Le-am ucis pasărea și acum au venit să mă tragă după ei în iad... Iar din cutia de pantofi se auzeau foșnituri și sunete de gheare scrijelind pereții de carton, din ce în ce mai înverșunate cu fiecare noapte.

În noaptea în care am rămas fără spațiu, nu mai aveam unde să calc, când nu mai puteam să văd ușa dulapului, încolțită între patru pereți, am ajuns în fața Călărețului.

Mi-am luat inima-n dinți. Dar în loc să fiu despicată, dezmembrată, dizolvată până la atomi pentru ispășire, am auzit în sfârșit ce spuneau șoaptele din oglindă: Îngroapă-ți morții, până nu te îngroapă ei.

A doua zi, am luat cutia de pe pernă, lângă mine, am ieșit pe fereastră și am îngropat-o în curtea din spate.

Contează ce faci după ce termini o facultate

David Orneață

Să fii astăzi student în România înseamnă să ai resursele materiale necesare și minimul de determinare de a intra la o facultate, dacă ne referim, bineînțeles, la învățământul de stat. Înseamnă, de asemenea, să fii dispus să sacrifici potrivit de mult timp încât să înțelegi ceva din domeniul pe care vrei să-l urmezi. Nu cred că înseamnă mai mult, dar, până la urmă, contează ce faci după ce termini o facultate. Atunci e important să dai ce ai mai bun.

Având în vedere că mai am foarte puțin până când îmi schimb statutul în "absolvent", pot să spun că mitul cu "studenția e cea mai frumoasă" este parțial adevărat. Am cunoscut persoane minunate în facultate, iar pentru mine conexiunea interumană și colectivul în care mă aflu sunt

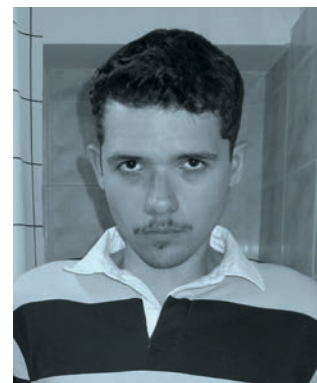
elemente esențiale pentru a mă simți bine. Apreciez prietenii-le reale cel mai mult. Cea mai dificilă parte a fost să trec peste lucruri pe care, cel puțin eu, nu le consideram corecte. Uneori facultatea se poate simți ca un căluș, iar competiția sănătoasă se poate transforma foarte ușor în haos și ură. Vânătoarea de note este obositoare și caraghioasă, mai cu seamă că vorbim, totuși, de persoane adulte.

Depinde foarte mult de contextul în care te afli: dacă stai cu părinții, dacă stai singur/la cămin, dacă ai un job part-time, dacă beneficiezi de o bursă care îți poate satisface măcar parțial nevoile, dacă facultatea la care studiezi necesită prezență obligatorie la cursuri și seminarii etc.. Ideea e că trebuie să îți dorești să îți faci timp pentru tine. Cunosc

persoane pentru care munca și studiul sunt o reală plăcere, deși eu nu mă regăsesc în această categorie. Totuși, cred că răspunsul ar fi: îndeajuns de mult încât să vreau să continui.

Banii de student se duc în mare parte pe mâncare, mai ales dacă ai pauze în orar și nu te poți întoarce acasă. Îți pot lua mâncare la pachet, dar atunci când umbli oricum cu foarte multe lucruri după tine (haine de schimb, papuci de spital, cărți, carnețele/foi etc.), preferi să îți cumperi ceva rapid din oraș. Nu prea ai ce să faci. Legat de plăceri, cred că mi-ar plăcea să nu fiu nevoit să mă uit de două ori la prețul unui obiect înainte să-l cumpăr. Studenția poate fi și despre limitări.

În studenție mi-am descoperit un sens al identității. Am avut

ocazia să privesc Bucureștiul printr-o altă lentilă, și toate lucrurile pe care le-am observat au contribuit la solidarizarea personalității mele. Studenția m-a învățat cine sunt și m-a expus multor oportunități exclusive ei.

Pe lângă avantajele evidente, cum ar fi obținerea unei diplome sau emanciparea, studenția îți schimbă complet percepția asupra locului în care te afli. Este vorba, bineînțeles, de evoluție, de construirea unei rampe care să te ajute în lansarea socială.

Integral în online

Cine sunt eu fără studenție?

Cristina Iordache

Să fii student în România înseamnă să perseverezi și atunci când nu primești sprijin, să te consolezi cu micile reușite și să fii om. Viața mea nu ar fi avut atât de mult sens fără studenție. Când am început facultatea, eram temătoare, credeam că acomodarea îmi va fi dificilă și nu voi găsi oameni cu care să rezonез, indiferent cât de extrovertită m-aș considera. Mă blamam, totuși, că-mi fac atâtea probleme, în fond, nu plecasem de acasă, iar distanța până la facultate era în continuare doar o plimbare mai lungă. Aveam bine înțepenite în nisip ancorele din liceu – prieteni, familie, foști colegi. Dar ce te faci când se dă refresh fără să te simți pregătit? E vreodată momentul perfect pentru tranziție? Răspunsul e evident.

Nu mi-a fost simplu să mă adaptez la program, de altfel,

mult mai solicitant decât în timpul liceului, nici la volumul de materiale care trebuiau parcurse cu seriozitate, iar sesiunile mi-erău un chin, chiar și învățând în timpul semestrului. Când ești perfecționist, orice victorie vine și cu nevoi de îmbunătățire.

Micile rivalități formate în timpul facultății n-au reușit, însă, să știrbească prietenii. Am înțeles, atunci când am făcut cunoștință cu unii colegi, că există mulți oameni care îmi împărtășesc cu adevărat pasiunile. Nu m-am

mai simțit o insulă stingheră, ci am aderat la un anturaj. Fiind filologă *at core* încă din preadolescență, am dus lipsa discuțiilor interminabile despre cărți în timpul liceului, absolvind un profil real. Studenția m-a făcut să găsesc o familie de care o să-mi amintesc și peste zeci de ani.

Dar nu doar în colegi am găsit o familie, ci și în rândul cadrelor didactice. Mereu am avut parte de sprijin, îndrumare și gânduri bune. N-am simțit niciodată facultatea ca pe o corvoadă, chiar și când îmi era greu, îmi era drag. De tot și de toate.

Studenția mea a fost o perioadă foarte intensă. Dintr-o adolescentă care simte mult am devenit un adult. N-aș fi cine sunt astăzi dacă n-aș fi avut parte de o pierdere. Eram în al doilea an de facultate, în iarnă, înaintea celei de-a treia sesiuni, când

mi-am pierdut prima prietenă pe care am căpătat-o în studenție. Asta m-a învățat că lucrurile nu sunt mereu ceea ce par. Și nu în sensul citatelor de pe Facebook, ci pe bune. Niciodată nu știi ce se întâmplă în sufletele celor apropiați. Atunci am învățat să fiu mai prezentă. Nu doar fizic.

Nu o să ajung niciodată să răspund la întrebare. Odată student, vei fi întotdeauna. Absolvirea e un protocol, nu un ultimatum. Cu bune, cu rele, cu lipsuri, cu emoții, cu experiențe felurite, studenția merită trăită nu doar pentru o diplomă. E greșit să îți dorești doar asta. *You have to be there for all the right reasons.* Merită să fii student pentru orice și pentru nimic în particular. Ești mai om când ieși, ești mai tu.

Integral în online

Un altfel de octombrie roșu

Cătălina Dumitru

Chiar dacă studenția mea s-a terminat în vara anului acesta, iar pentru prima dată după șaptesprezece ani de școală experimentez un octombrie lipsit de forfota academică specifică, mă consider în măsură să contemp lu puțin asupra acestei teme. Așadar, care e faza cu studenția asta?

Deși primul an de studenție m-a surprins în fața laptopului, participând online la cursurile de fonetică și literatură veche ale Facultății de Litere, acest lucru nu m-a împiedicat să îmi adun lucrurile în cutii și să fac ceea ce era de așteptat de la orice absolvent de liceu. M-am mutat din orașul meu natal în București, dar nu în orice loc din capitală. M-am mutat într-un cămin jerpelit din București, care pentru mine semnifica eliberarea supremă dintre pereții restrictivi ai casei părinților.

Privind retrospectiv, nu poți avea parte de experiență autentică a studenției fără să stai la cămin. Nu există studenție fără cămin, *I don't make the rules*. Locul ăla anost, dar plin de vitalitate tipic tinerească, nu are cum să te facă să rămâi pasiv. Chiar dacă nu consider că mă potriveam neapărat grupurilor din cămin, ceva din viață aceea m-a determinat să stau acolo pentru următorii cinci ani, și acel ceva cred că erau spiritul de comunitate, sentimentul de siguranță și nostalgia pe care o simțeam în momentul în care pășeam în campus. Timp de cinci ani, emblematicele cămine din Grozăvești mi-au fost casa de care cu greu m-am despărțit în urma cu o luna. Deși în primul an de facultate părea greu de crezut și așteptam cu nerăbdare să nu mai stau la cămin, părăsirea acelu loc m-a surprins lăcrimând și tânjind după acel stil simplu de viață.

Studenția îți oferă în dar o atât de dulce prelungire a copilăriei, dar fără a mai auzi pe fundal vocea impunătoare a părinților. Anii studenției mai amână puțin impactul cu viață de adult, de care multe persoane fug chiar și atunci când se afla în mijlocul acesteia. Responsabilitățile de adult sunt cumplite, iar studenția îți oferă voga impresie că ai totul sub control. Niciodată nu e nimic nu e sub control și simți că îți pierzi mințile din cauza lipsei de direcție în viață.

Studenția e importantă în acest proces de căutare a sensului vieții tocmai pentru că poți

observa că nu ești singurul care se confruntă cu problema asta. Vei avea în jurul tău oameni care trec exact prin aceleași lucruri, iar asemănarea asta te va liniști enorm. Nu ești singurul bezmetic. Studenția amortizează căzătura și face ca acest proces de maturizare și căutare continua să treacă pe nesimțite și, fără să realizezi, ajungi la sfârșitul studenției o variantă pe care nu o recunoști, dar de care ești mulțumit.

Anii facultății nu înseamnă doar libertate și frustrare referitoare la viitor, ci și mici plăceri. Pentru mine, micile plăceri (dar scumpe!) au fost

cărțile (surprinzător, nu?) și fetele minunate cu care m-am împrietenit pe parcurs. Din cauza firii mele timide, nu m-am crezut capabilă să leg prietenii atât de profunde și sincere, motiv pentru care le consider cu atât mai valoroase. Chiar dacă, inevitabil, am ajuns pe drumuri diferite și nu vom mai fi la fel de apropiate (atât fizic, cât și spiritual), întotdeauna îmi vă rămâne dragă amintirea lor.

Referitor la cărți, este incredibilă poftă de a descoperi pe care o simți în anii studenției. Profită de ea. *Read and question everything!!*

Pe lângă lucrurile bune pe care le-am enumerat, anii studenției sunt însoțiți și de multe îndoeli față de sine și de singurătate. Deși am amintit de prietenii, nu înseamnă că nu am avut parte de singurătate în acești ani, pe care cu greu am îndurat-o. Nu cursurile complicate, nu profesorii cu cerințe nerezonabile, nu colegii enervanți sau lipsurile materiale, ci singurătatea.

Continuare în online

interval 2

Vlad Ștefoni

amfiteatru de facultate arhiplin fețe cunoscute și necunoscute, diversitate de vârste te-am distins în mulțime și-n momentul în care te-am recunoscut mi-am pierdut capul și-am vrut să te abordez dar ai ieșit pe hol și nu te-ai întors decât foarte târziu când ai făcut-o, a fost sărbătoare generală niște fete mai din spate fangirling as hell au început să-ți cânte din good 4 u cu toții erau confuzi și știau ce se petrece în același timp versurile și acordurile se loveau de pereții mei interiori știam că trebuie să cânt și dorința exploda din mine așa că m-am băgat, belting the fuck outta me am parcurs parcă prima strofă și o parte din refren până a venit un tip ochelarist care s-a așezat în fața noastră și ne-a dat de lucru dintr-un text și m-am enervat că nu te-am putut impresiona

0 adolescentă, o vocație neașteptată și 5 premii Goya: „Duminicile”, din 25 septembrie la cinema

Simona Rădoi

La 17 ani, Ainara ia în calcul intrarea într-o mănăstire de clauzură, spre surprinderea familiei, care își imaginase pentru ea un cu totul alt viitor. Câștigător a 5 premii Goya, inclusiv pentru Cel mai bun film, regie și scenariu original, „Duminicile” („Los Domingos”), regizat de Alauda Ruiz de Azúa, intră din 25 septembrie în cinematografele din România, distribuit de Independența Film.

Ainara este o elevă cu rezultate excelente, aflată în momentul în care trebuie să decidă ce va studia la facultate. Vocația religioasă pe care spune că o simte schimbă însă planurile și scoate la suprafață tensiunile unei familii care încearcă să înțeleagă dacă alegerea adolescentei trebuie acceptată sau pusă sub semnul întrebării.

Ideea filmului a pornit de la povestea unei tinere de 18 ani care a decis să intre într-o mănăstire de clauzură, în ciuda încercărilor familiei de a o convinge să renunțe. Pentru Alauda Ruiz de Azúa, această situație a devenit punctul de plecare pentru un film despre vocație, dar și despre familie și dificultatea de a accepta alegerile celor apropiați. Regizoarea spune că este atrasă tocmai de dilemele în care ceea ce ar trebui să facem, ceea ce ne dorim și ceea ce simțim ajung în conflict.

Filmul integral în provincia Vizcaya din Țara Bascilor, „Duminicile” a fost realizat în mare parte în locații reale. O parte dintre secvențe au fost filmate într-o fostă mănăstire de clauzură din Guernica.

Trailer oficial:

https://youtu.be/CMUKfjyLN9o?si=4iikz_qZYxtZKHD

Alături de Blanca Soroa, din distribuția filmului fac parte Patricia López Arnaiz, premiată cu Goya pentru Cea mai bună actriță pentru rolul din „Duminicile”, Miguel Garcés, Juan Minujín, Mabel Rivera și Nagore Aranburu, recompensată cu Goya pentru Cea mai bună actriță în rol secundar.

„Duminicile” este al doilea lungmetraj al lui Alauda Ruiz de Azúa, după „Lullaby”

(„Cinco lobitos”), recompensat cu peste 30 de premii, printre care trei Goya. Prezentat în premieră mondială la Festivalul de la San Sebastián 2025, „Duminicile” a câștigat „Concha de Oro” (Scoica de aur) pentru Cel mai bun film. Regizoarea a semnat și serialul „Querer”, câștigător al Marelui Premiu la Series Mania și al mai multor premii Forqué și Feroz.

„Duminicile” („Los Domingos”) va putea fi văzută în cinematografele din România din 25 septembrie, distribuit de Independența Film.

Revista aparține
Asociației Creatorilor de Ficțiune
(ACF)

<https://asociatia-creatorilor-de-fictiune.ro>

Bulevardul Bălcescu,
nr. 7, ap. 3, București.

Producție: Oscar Print
Distribuție: Librăriile Cărturești
și Librăriile Humanitas
© Ficțiunea

REDACȚIA

Director: Șerban PAVLU
Redactor-șef: Ciprian HANDRU

REDACTORI:

Petre NECHITA,
Alina BAKO,
Marius NICA,
Adriana IRIMESCU,
Gabriela SUCIU,
Claudia COSTIN,
Paul-Daniel GOLBAN,
Bianca ZBARCEA,
Codruț RADU.

CONSULTANȚI:

Cătălin D. CONSTANTIN,
Ileana MARIN,
Cătrinel POPA,
Enrique NOGUERAS,
Roberto MERLO,
Sebastián TEILLIER.

<https://fictiunea.ro>
e-mail: contact@fictiunea.ro

PREȚ: 10 lei

ISSN 2821 – 7985
ISSN-L 2821 – 7985

9 772821 798503